Engku Ahmad Fadzil bin Engku Ali lwn Nor Shakila bt Mohammad Saiful Islam

MAHKAMAH TINGGI (SHAH ALAM) — GUAMAN NO BA-23NCvC-9–02 TAHUN 2023
ROZI BAINON PK
26 DISEMBER 2024

Tort — Fitnah — Elemen-elemen fitnah — Hantaran di Facebook dan penyiaran video di Youtube — Sama ada kenyataan fitnah merujuk kepada plaintif — Sama ada kenyataan fitnah tidak membawa maksud fitnah — Sama ada tuntutan plaintif harus ditolak

Tort — Fitnah — Hantaran di Facebook dan penyiaran video di Youtube — Sama ada mengandungi kata-kata fitnah — Sama ada terdapat unsur niat jahat — Sama ada pembelaan justifikasi, fakta benar dan berdasarkan fakta yang benar dan komen berpatutan demi kepentingan awam terpakai terhadap defendan — Sama ada pembelaan-pembelaan berjaya dibuktikan

Engku Ahmad Fadzil bin Engku Ali ('plaintif') adalah seorang pendakwah dan penyampai kuliah Agama Islam bergelar Ustaz yang dikenali umum di Malaysia dalam bidang akidah Islam, hukum syarak, dakwah, dan lain-lain. Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam ('defendan') dan Engku Muhammad Fakhruddin bin Engku Ahmad Fadzil (defendan pertama dalam tuntutan balas) mula berkenalan pada sekitar bulan Oktober 2021 dan pada sekitar bulan November 2021, defendan mengajak Engku Muhammad Fakhruddin bin Engku Ahmad Fadzil ('Fakhruddin') tinggal bersamanya di rumah ibubapanya. Fakhruddin ialah anak kepada plaintif. Defendan dan Fakhruddin telah mempunyai hubungan seksual dan defendan telah mendapati dirinya hamil ('kandungan pertama'). Fakhruddin kemudiannya, memberitahu bapanya iaitu plaintif perihal hubungannya dengan defendan dan hal kandungan pertama tersebut. Plaintif telah mencadangkan agar kandungan pertama tersebut digugurkan. Berikutan itu, plaintif telah memulakan tuntutan fitnah ('tuntutan utama') terhadap defendan atas alegasi bahawa defendan telah menerbitkan, menyiarkan, mendedahkan dan/atau mengedarkan pernyataan fitnah secara bertulis terhadap plaintif melalui hantaran ('hantran FB') di Facebook/FB. Selain itu, terdapat video yang disiarkan di YouTube oleh defendan mengandungi fitnah terhadap plaintif. Di sebaliknya, defendan dalam pembelaannya membangkitkan isu: (a) hak di bawah perkara 5(1) Perlembagaan Persekutuan; (b) fakta benar dan berdasarkan fakta yang benar; (b) komen berpatutan (*fair comment*) demi kepentingan awam (*for public interest*); (d) pembelaan justifikasi (*justification*);

dan (e) perlindungan bersyarat (*qualified priviledge*). Defendan juga memulakan tuntutan balas terhadap plaintif dan Fakhruddin berdasarkan: (i) representasi salah oleh plaintif dan Fakhruddin yang dibuat dengan niat jahat dan untuk memperdayakan defendan berkenaan dengan pengguguran kandungan pertama; (ii) kejutan saraf yang boleh dipralihat dan boleh dijangka di mana ianya berpunca daripada pengguguran kandungan pertama; dan (iii) konspirasi oleh plaintif dan Fakhruddin untuk memberikan representasi agar defendan menggugurkan kandungan pertama.

Diputuskan, menolak tuntutan utama dan membenarkan sebahagian tuntutan balas defendan:

(1) Perkataan yang ditulis oleh defendan di hantaran FB itu dalam makna lazim dan biasa bukan memfitnah plaintif. Keterangan defendan jelas menyatakan bahawa defendan telah 'dipalau' oleh plaintif, dalam erti kata lain bermaksud plaintif tidak mengendahkan defendan khususnya untuk berkomunikasi melalui telefon. Juga, setelah meneliti video-video yang ditayangkan dalam perbicaraan, adalah didapati bahawa defendan dan ibunya yang muncul dalam video-video tersebut adalah lebih kepada menjawab alegasi terhadap defendan dan demi mempertahan diri berkenaan dengan komen negatif terhadap defendan dan keluarganya (lihat perenggan 67–68).

(2) Tindakan defendan yang membuat laporan polis dan menulis surat kepada Majlis Agama Islam bukanlah bukti untuk menunjukkan niat jahat defendan. Kedudukan plaintif, anaknya (Fakhruddin) dan isteri plaintif/ibu tiri kepada Fakhruddin tidak terjejas dengan tindakan defendan itu. Tiada apa-apa bukti dokumentar yang dapat dikemukakan oleh plaintif mengenai reputasinya yang terjejas, dilucutkan jawatan sebagai AJK Majlis Fatwa, serta tiada mana-mana saksi dipanggil untuk membuktikan perlucutan jawatan mahupun tidak sambung perjawatan. Berikutan itu, pembelaan yang diplidkan oleh defendan bahawa pernyataan dalam hantaran FB dan video di YouTube adalah pembelaan fakta benar dan berdasarkan fakta yang benar; pembelaan komen berpatutan demi kepentingan awam dan pembelaan justifikasi adalah terpakai dan berjaya dibuktikan oleh defendan (lihat perenggan 69–70).

(3) Mengenai pembelaan fakta benar dan berdasarkan fakta yang benar: Fakta hubungan antara defendan dan Fakhruddin yang berakhir dengan kehamilan defendan, fakta mengenai tindakan Fakhruddin memberitahu plaintif mengenai hubungan dengan defendan dan kehamilan defendan, dan fakta mengenai pengguguran adalah benar dan berdasarkan fakta yang benar. Keterangan Fakhruddin yang mempertikaikan bahawa janin yang dikandung oleh defendan bukan miliknya hanya dinyatakan dalam perbicaraan. Tiada apa-apa bukti untuk mengetepikan bapa sebenar kepada kandungan pertama tersebut

dibuat oleh Fakhruddin. Alegasi bahawa defendan mempunyai teman lelaki selain daripada Fakhruddin juga gagal dibuktikan. Semata-mata latar belakang defendan sebagai seorang yang memasuki pertandingan ratu cantik dan profesin kerjaya defendan tidak relevan untuk menyiratkan bahawa defendan itu berwatak kurang baik. Hantaran FB oleh defendan adalah 'jalan terakhir' yang diambil oleh defendan kerana plaintif enggan menjawab panggilan telefon oleh defendan dan enggan membalas pesanan WhatsApp defendan (lihat perenggan 70).

(4) Mengenai pembelaan komen berpatutan demi kepentingan awam: Hal perkara pengguguran dibangkitkan oleh defendan dalam hantaran FB adalah kejadian yang menimpa defendan. Defendan telah akur untuk melakukan pengguguran tersebut walaupun dibantah oleh ibu defendan. Jawatan plaintif sebagai AJK Fatwa Agama Islam adalah benar dan defendan yang kurang arif mengenai hukum menggugurkan kandungan pertamanya telah cuba bertanyakan kepada Pejabat/Jabatan Agama Islam mengenai kekeliruan/kemusykilannya. Tiada apa-apa siasatan mahupun tindakan diambil terhadap plaintif susulan daripada kejadian pengguguran tersebut walaupun penulisan dan penerbitan defendan d halaman FB tersebut merujuk kepada plaintif. Forum/dialog yang bertanyakan isu pengguguran kepada plaintif tiada kaitan dengan apa-apa arahan oleh defendan. Plaintif juga gagal menunjukkan bahawa individu yang bertanyakan soalan mengenai hukum menggugurkan janin adalah merujuk kepada diri plaintif (lihat perenggan 70).

(5) Mengenai pembelaan justifikasi: Bagi pembelaan ini, defendan bergantung kepada apa yang ditulisnya adalah 'justified' memandangkan plaintif gagal, enggan dan/atau cuai untuk menjawab panggilan telefon defendan bagi menjawab persoalan defendan akan tindakan plaintif dalam menasihati Fakhruddin untuk menyuruh dan/atau meyakinkan defendan untuk menggugurkan kandungan pertama defendan dengan menggunapakai Fatwa negeri Perlis dan Pahang. Selepas menjalani pengguguran janin tersebut, defendan telah mengalami tekanan perasaan dan mental sehingga membawa kepada rawatan. Keterangan mengenai kesihatan mental defendan adalah berkaitan secara langsung dengan kejadian yang menimpa diri defendan di mana fakta hubungan defendan dan Fakhruddin, kehamilan, pernikahan selepas kehamilan, pengguguran dan perceraian adalah antara punca kepada kesihatan defendan yang terjejas (lihat perenggan 70).

(6) Hantaran FB dan hantaran di YouTube oleh defendan itu tidak dibuat dengan niat jahat dan fakta/kejadian yang berlaku kepada defendan adalah benar dan bukan tuduhan kepada plaintif mahupun Fakhruddin. Fakta/kejadian yang berlaku kepada defendan dibuat berdasarkan kesahihan fakta itu sendiri. Tiada bukti menunjukkan bahawa pernyataan fitnah dan pernyataan fitnah baharu yang dikatakan

dilakukan oleh defendan kerana berdendam terhadap plaintif dan juga Fakhruddin. Walaupun defendan memplidkan mempunyai hak untuk bersuara sebagaimana termaktub dalam Perlembagaan Persekutuan, hak bersuara defendan yang dilontarkan oleh defendan kepada plaintif bukan fitnah (lihat perenggan 73–75).

(7) Kenyataan-kenyataan defendan adalah bukan pernyataan fitnah, dalam takrifan dan makna lazim (*ordinary meaning*) dalam bahasa kebangsaan iaitu Bahasa Melayu dan/atau makna secara tersirat dan/atau makna secara innuendo. Justeru, plaintif gagal membuktikan tuntutan terhadap defendan (lihat perenggan 78–79).

(8) Hujahan plaintif bahawa 'Nor Shakila bt Mohammad Saiful Islam/plaintif (dalam tuntutan balas terpinda) tidak mengalami apa-apa kerosakan yang membolehkan beliau menuntut apa-apa ganti rugi' adalah hujahan yang lemah. Mahkamah dapat 'merasai' tekanan perasaan, kesedihan dan trauma yang dialami oleh defendan dan ibunya. Plaintif bukan sahaja kehilangan cinta hatinya iaitu kandungan pertama yang kembar itu malahan rumahtangga yang dibina dengan Fakhruddin telah hancur berkecai. Walaupun tuntutan balas defendan yang memohon mahkamah mengawardkannya sebanyak RM1m tidak dibenarkan, mahkamah membenarkan relief ganti rugi teruk (*aggravated damages*) sebanyak RM80,000 kepada defendan (lihat perenggan 83).

(9) Sekiranya peruntukan s 8 Akta Fitnah 1957 dirujuk, defendan berjaya dalam pembelaan justifikasinya. Defendan tidak perlu membuktikan keseluruhan pernyataan fitnah itu adalah benar tetapi adalah mencukupi bagi defendan untuk membuktikan atas imbangan kebarangkalian sebahagian besarnya pernyataan fitnah yang didakwa oleh plaintif sebenarnya adalah benar. Oleh itu, defendan boleh bergantung kepada justifikasi-justifikasi yang dinyatakan dalam pembelaannya dan beliau boleh dan wajar untuk bergantung kepada pembelaannya kerana ianya berdasarkan fakta yang sebenar (lihat perenggan 87).

[English summary

Engku Ahmad Fadzil bin Engku Ali ('plaintiff') was a preacher and lecturer of Islamic Religion with Ustaz title publicly known in Malaysia in the field of Islamic faith, Islamic law, preaching, and others. Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam ('defendant') and Engku Muhammad Fakhruddin bin Engku Ahmad Fadzil (the first defendant in the counterclaim) started to know each other around October 2021 and around November 2021, the defendant invited Engku Muhammad Fakhruddin bin Engku Ahmad Fadzil ('Fakhruddin') to live with her at her parents' house. Fakhruddin was the son of the plaintiff. The defendant and Fakhruddin have had sexual relations and the defendant had found herself pregnant ('first pregnancy'). Fakhruddin then told his father, the plaintiff, about his relationship with the defendant and the first

pregnancy. The plaintiff has proposed that the first pregnancy to be aborted. Following that, the plaintiff has initiated a defamation claim ('main claim') against the defendant on the allegation that the defendant has published, posted, disclosed and/or distributed defamatory statements in writing against the plaintiff through postings ('FB postings') on Facebook/FB. In addition, there was a video posted on YouTube by the defendant containing defamatory statement against the plaintiff. On the other hand, the defendant in her defense raised issues of: (a) rights under art 5(1) of the Federal Constitution; (b) true facts and based on true facts; (c) fair comment for public interest; (d) defense of justification; and (e) qualified privilege. The defendant also commenced a counterclaim against the plaintiff and Fakhruddin based on: (i) misrepresentations by the plaintiff and Fakhruddin made in bad faith and to mislead the defendant regarding the abortion of first pregnancy; (ii) foreseeable and expected nervous shock that can be resulted from the abortion of the first pregnancy; and (iii) conspiracy by the plaintiff and Fakhruddin to give representations for the defendant to abort the first pregnancy.

Held, dismissing the main claim and partially allowing the defendant's counterclaim:

(1) The statement made by the defendant in the FB posts were in common and usual meaning did not defame the plaintiff. The defendant's evidence clearly stated that the defendant was 'stunned' by the plaintiff, in other words meaning the plaintiff ignored the defendant especially to communicate by phone. Also, after examining the videos shown during the trial, it was found that the defendant and his mother who appeared in the videos were more to answer the allegations made against the defendant and to defend themselves regarding the negative comments against the defendant and his family (see paras 67–68).

(2) The defendant's actions of filing a police report and writing a letter to the Islamic Religious Council were not evidence to show the defendant's bad intentions. The position of the plaintiff, his son (Fakhruddin) and the plaintiff's wife/stepmother to Fakhruddin were not affected by the defendant's actions. There was no documentary evidence put forth by the plaintiff regarding his reputation being affected, being removed of his position as a Fatwa Council Committee member, and no witnesses have been called to prove his removal or non-continuation of his position. Following that, the defence pleased by the defendant that the statement in the FB posts and video on YouTube was a defense of true facts and based on true facts; the defence of fair comment in the public interest and the defense of justification were applicable and successfully proved by the defendant (see paras 69–70).

(3) Regarding the defence of true facts and based on true facts: The facts of the relationship between the defendant and Fakhruddin that ended with

A the defendant's pregnancy, the facts about Fakhruddin's actions telling the plaintiff about the relationship with the defendant and the defendant's pregnancy, and the facts about the abortion were true and based on true facts. Fakhruddin's testimony disputing that the fetus conceived by the defendant did not belong to him was only stated in the
B trial. There was no evidence to exclude the real father of the first pregnancy established by Fakhruddin. The allegation that the defendant had a boyfriend other than Fakhruddin also failed to be proven. The mere background of the defendant as a beauty pageant entrant and the defendant's career profession were not relevant to imply that the
C defendant was of bad character. The FB posting by the defendant was the 'last resort' taken by the defendant because the plaintiff refused to answer phone calls by the defendant and refused to respond to the defendant's WhatsApp messages (see para 70).

D (4) Regarding the defense of fair comments in the public interest: The matter of abortion raised by the defendant in the FB post was an incident that befell the defendant. The defendant has agreed to perform the abortion despite the objection of the defendant's mother. The plaintiff's position as the Islamic Religious Fatwa Committee was true and it was the
E defendant that was not knowledgeable about the law on abortion first pregnancy attempted to ask the Islamic Religious Office/Department about the confusion/difficulty. There was no investigation or action taken against the plaintiff following the abortion even though the defendant's writing and publication on the FB page referred to the
F plaintiff. The forum/dialogue asking the plaintiff about the abortion issue had nothing to do with any instruction by the defendant. The plaintiff also failed to show that the individual who asked the question about the law of abortion was referring to the plaintiff himself (see para 70).

G (5) Regarding the defense of justification: For this defense, the defendant relies on what she wrote was 'justified' since the plaintiff failed, refused and/or was neglect to answer the defendant's phone calls to answer the defendant's question about the plaintiff's actions in advising Fakhruddin
H to order and/or convince the defendant to abort the defendant's first pregnancy by using the Perlis and Pahang State Fatwa. After undergoing the abortion, the defendant experienced emotional and mental stress leading to treatment. Evidence about the defendant's mental health was directly related to the incident that happened to the defendant where the
I facts of the relationship between the defendant and Fakhruddin, pregnancy, marriage after pregnancy, abortion and divorce are among the causes of the defendant's health being affected (see para 70).

(6) The FB posts and YouTube posts by the defendant were not made with malicious intent and the facts/events that happened to the defendant

were true and were not accusations against the plaintiff or Fakhruddin. The facts/events that happened to the defendant were made based on the validity of the facts themselves. There was no evidence to show that the defamatory statement and the new defamatory statement said to have been made by the defendant out of revenge against the plaintiff and also Fakhruddin. Although the defendant plead to have the right to speak as enshrined in the Federal Constitution, the defendant's right to speak that the defendant throws at the plaintiff was not defamation (see paras 73–75).

(7) The defendant's statements were not defamatory statements, in the definition and ordinary meaning in the national language which was Bahasa Melayu and/or implied meaning and/or innuendo meaning. Therefore, the plaintiff failed to prove the claim against the defendant (see paras 78–79).

(8) The plaintiff's argument that 'Nor Shakila bt Mohammad Saiful Islam/plaintiff (in the amended counterclaim) did not suffer any damage that would enable her to claim any damages' was a weak argument. The court was able to 'feel' the stress, sadness and trauma experienced by the defendant and his mother. The plaintiff not only lost the love of his heart, which was the first pregnancy of the twins, but the marriage she built with Fakhruddin was destroyed. Although the defendant's counterclaim prayed to the court to award her RM1m was not allowed, the court allowed the relief of aggravated damages of RM80,000 to the defendant (see para 83).

(9) If the provisions of s 8 of the Defamation Act 1957 were referred to, the defendant succeeds in her defense of justification. The defendant did not need to prove that the entire defamatory statement was true but it was sufficient for the defendant to prove on a balance of probabilities that most of the defamatory statement alleged by the plaintiff was actually true. Therefore, the defendant can rely on the justifications stated in her defence and she can and should rely on her defence because it was based on true facts (see para 87).]

Kes-kes yang dirujuk

Ayob bin Saud v TS Sambanthamurthi [1989] 1 MLJ 315; [1989] 1 CLJ 152; [1989] 1 CLJ Rep 321, MT (dirujuk)

Binaan Sentosa Sdn Bhd v Ng In Kun & Anor [2011] MLJU 897; [2012] 2 CLJ 232, MT (dirujuk)

City Team Media Sdn Bhd & Ors v Tan Sri Datuk Nadraja a/l Ratnam [2022] 2 MLJ 608, MR (dirujuk)

Dato Seri Mohammad Nizar bin Jamaluddin v Sistem Televisyen Malaysia Bhd & Anor [2014] 4 MLJ 242; [2014] 3 MLRA 92, MR (dirujuk)

Dato' Sri Dr Mohamad Salleh bin Ismail & Anor v Mohd Rafizi bin Ramli

A [2022] 3 MLJ 758; [2022] 5 CLJ 487, MP (dirujuk)
Dr Syed Azman bin Syed Ahmad Nawawi & Ors v Dato' Seri Hj Ahmad bin Said [2015] 5 MLJ 141, MR (dirujuk)
Dr Zakir Abdul Karim Naik v Ramasamy a/l Palanisamy and another suit [2024] 9 MLJ 881; [2024] 3 CLJ 731, MT (dirujuk)
B *Hisham bin Tan Sri Halim v Teh Faridah bt Ahmad Norizan & Anor* [2021] 10 MLJ 683, MT (dirujuk)
Lewis and another v Daily Telegraph Ltd; Same v Associated Newspapers Ltd [1963] 2 All ER 151, HL (dirujuk)
Messrs Ong, Ric & Partners (suing as a law firm) & Ors v Messrs Thomas, Shankar
C *Ram & Co Advocates (sued as a law firm) & Ors* [2022] MLJU 2463; [2022] CLJU 2541, MT (dirujuk)
Raub Australian Gold Mining Sdn Bhd (in creditors' voluntary liquidation) v Hue Shieh Lee [2019] 3 MLJ 720; [2019] 3 CLJ 729, MP (dirujuk)
Thiagarajan a/l S Rengasamy & Ors v Sri Ganes a/l Palaniapan [2023] MLJU
D 2747; [2023] CLJU 2468, MT (dirujuk)
Tun Datuk Patinggi Haji Abdul-Rahman Ya'Kub v Bre Sdn Bhd & Ors [1996] 1 MLJ 393, MT (dirujuk)

Undang-undang yang dirujuk

E Akta Fitnah 1957 s 8
Akta Kesalahan Keselamatan (Langkah-Langkah Khas) 2012
Kaedah-Kaedah Mahkamah 2012 A 29 k 1(1), A 92 k 4
Perlembagaan Persekutuan perkara 5(1)

F *Nur Amalina bt Haris (Intan Sharina bt Ahmad Sharizal bersamanya) (Amalina & Sharina) dalam tuntutan utama bagi pihak plaintif dan dalam tuntutan balas bagi pihak defendan.*
Fatima Zulaikha Ahmad Bashri (Mohd Faizal Abdul Rahman dan Arief Firdaus Ashikin Ashral Azizi bersamanya) (Faizal Rahman & Co) dalam tuntutan
G *utama bagi pihak defendan dan dalam tuntutan balas bagi pihak plaintif.*

Rozi Bainon PK:

PENGENALAN

H

[1] Kausa tuntutan utama ialah bagi saman fitnah oleh Engku Ahmad Fadzil bin Engku Ali terhadap Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam di mana hantaran/posting di FB milik Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam mengandungi pernyataan yang memfitnah Engku Ahmad Fadzil bin Engku
I Ali. Selain itu, terdapat video yang disiarkan di YouTube oleh Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam mengandungi fitnah terhadap Engku Ahmad Fadzil bin Engku Ali.

[2] Kausa tuntutan balas oleh Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam

terhadap Engku Ahmad Fadzil bin Engku Ali dan Engku Muhammad Fakhruddin bin Engku Ahmad Fadzil ialah *representasi salah* (*misrepresentation*) oleh Engku Ahmad Fadzil dan Engku Muhammad Fakhruddin bin Engku Ahmad Fadzil yang dibuat dengan niat jahat dan untuk memperdayakan Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam berkenaan dengan pengguguran kandungan pertama; *kejutan saraf* (*nervous shock*) yang boleh dipralihat dan boleh dijangka di mana ianya berpunca daripada pengguguran kandungan pertama; *konspirasi* (*conspiracy*) oleh Engku Ahmad Fadzil dan Engku Muhammad Fakhruddin bin Engku Ahmad Fadzil untuk memberikan representasi agar Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam menggugurkan kandungan pertama.

[3] Sementara menunggu guaman ini diputuskan, pada 15 Ogos 2023, perintah mahkamah diberikan oleh YA Mohd Zaki bin Abdul Wahab, Hakim MTSA membenarkan notis permohonan plaintif/Engku Ahmad Fadzil bin Engku Ali di bawah A 29 k 1(1) dan/atau A 92 k 4 Kaedah-Kaedah Mahkamah 2012 bertarikh 7 April 2023 (kandungan 20), untuk menghalang, menahan dan/atau menegah defendan sama ada secara sendirinya dan/atau melalui pengkhidmatnya dan/atau ejennya dan/atau sebaliknya daripada mengeluarkan dan/atau menerbitkan pernyataan-pernyataan fitnah dan pernyataan-pernyataan yang serupa secara langsung atau tidak langsung, sepenuhnya atau sebahagiannya, dalam apa jua bentuk dan perkataan terhadap dan/atau melibatkan plaintif di FB defendan; dan/atau di komen dan video melalui YouTube defendan; dan/atau sidang media secara langsung di aplikasi TikTok.

[4] Di hadapan mahkamah ini, tuntutan utama dan tuntutan balas telah dbicarakan serentak dan setiap tuntutan dibentangkan melalui keterangan dua saksi plaintif (Engku Ahmad Fadzil bin Engku Ali) dan empat saksi defendan (Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam) serta keterangan dokumentar.

[5] Perbicaraan penuh diadakan dan selepas perbicaraan, mahkamah mendapati dan memutuskan bahawa plaintif tidak berhak kepada relief yang dituntut dan dengan itu tuntutan plaintif terhadap defendan ditolak dengan kos sebanyak RM25,000 (tertakluk kepada fi alokatur).

Bagi tuntutan balas, mahkamah mendapati dan memutuskan bahawa plaintif (dalam tuntutan balas terpinda) hanya berhak kepada relief ganti rugi teruk (*aggravated damages*) sebanyak RM80,000 sahaja.

[6] Engku Ahmad Fadzil bin Engku Ali memfailkan rayuan ke atas keputusan mahkamah yang menolak tuntutan utama plaintif dan bagi tuntutan balas, kedua-dua defendan memfailkan rayuan yang mana mahkamah membenarkan relief ganti rugi teruk (*aggravated damages*) sebanyak RM80,000 dibayar oleh kedua-dua defendan kepada plaintif.

Latar belakang Engku Ahmad Fadzil bin Engku Ali (plaintif dalam tuntutan utama dan defendan kedua dalam tuntutan balas)

[7] Engku Ahmad Fadzil bin Engku Ali mempunyai kelayakan akademik Ijazah Sarjana Muda Undang-Undang UIAM, Ijazah Sarjana Muda Undang-Undang (Shariah) UIAM dan Ijazah Sarjana dalam bidang Kehakiman Islam, Universiti Jordan.

[8] Engku Ahmad Fadzil bin Engku Ali memegang jawatan dalam bidang agama Islam, antaranya ialah:

(a) Ahli Jawatankuasa Syariah (Syariah Committee) Bank Pertanian Malaysia Bhd (AGROBANK);

(b) Ahli Jawatankuasa Syariah (Syariah Committee) Public Islamic Bank Bhd (PIBB);

(c) Ahli Jawatankuasa Syariah (Syariah Committee) AIA Public Takaful Bhd;

(d) Pakar Rujuk Bagi Kes-Kes Keganasan Yang Disiasat Di Bawah Akta Kesalahan Keselamatan (Langkah-Langkah Khas) 2012 bagi Kementerian Dalam Negeri;

(e) Ahli Jawatankuasa Perundingan Hukum Syarak Negeri Pahang; dan

(f) Pemegang Tauliah mengajar Agama Islam untuk beberapa Negeri termasuk negeri Melaka

[9] Plaintif adalah seorang pendakwah dan penyampai kuliah Agama Islam bergelar Ustaz yang dikenali umum di Malaysia dalam bidang akidah Islam, hukum syarak, dakwah, dan lain-lain. Plaintif juga kerap kali mendapat jemputan daripada pelbagai pihak termasuk:

(a) Pertubuhan Dai Kuala Lumpur ('DAIKL') untuk memberikan ucapan khas di hadapan YAB Perdana Menteri Malaysia di Seri Perdana pada 11 Disember 2022;

(b) Pejabat Mufti Negeri Sabah dan Jabatan Hal Ehwal Agama Islam Negeri Sabah ('JHEAINS') untuk membuat pembentangan dan latihan;

(c) Jabatan Pendidikan Wilayah Persekutuan, Kementerian Pendidikan Malaysia untuk membuat pembentangan dan latihan;

(d) Institut Latihan Islam Malaysia ('ILIM') Bangi untuk membuat pembentangan dan latihan;

(e) Institut Kajian Hadis dan Akidah, Institut Kajian Hadis dan Akidah, Kolej Universiti Islam Antarabangsa Selangor untuk membuat pembentangan dan latihan;

(f) Unit Agama, Integriti dan Pematuhan Standard Briged Utara PGA, Polis Diraja Malaysia untuk membuat pembentangan dan latihan;

(g) Southeast Asia Regional Centre for Counter-Terrorism (SEARCCT), Kementerian Luar Negeri Malaysia untuk membuat pembentangan; dan

(h) PETRONAS untuk membuat pembentangan.

Latar belakang Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam (defendan dalam tuntutan utama dan plaintif dalam tuntutan balas)

[10] Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam menyatakan bahawa beliau seorang yang kurang arif dalam agama Islam dan kurang arif dalam pemahaman terhadap agama Islam. Ibu kepada Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam ialah seorang mualaf.

[11] Sejak tahun 2016, Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam pernah menyertai pertandingan ratu cantik, menyertai bidang *modelling*, pengiklanan, dan lakonan. Beliau juga pernah menjadi pramugari dengan syarikat penerbangan MAS, AirAsia X dan Singapore Airlines.

Latar belakang Engku Muhammad Fakhruddin bin Engku Ahmad Fadzil (defendan pertama dalam tuntutan balas)

[12] Engku Muhammad Fakhruddin bin Engku Ahmad Fadzil ialah anak kepada Engku Ahmad Fadzil, mempunyai kelulusan Ijazah Sarjana Muda Undang-Undang dan Ijazana Sarjana Muda Undang-Undang (Shariah), UIAM. Beliau bekerja sebagai *researcher* dalam bidang kajiselidik am secara bebas (*freelance*).

Hubungan pihak-pihak

[13] Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam dan Engku Muhammad Fakhruddin bin Engku Ahmad Fadzil mula berkenalan pada sekitar bulan Oktober 2021 dan pada sekitar bulan November 2021, Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam mengajak Engku Muhammad Fakhruddin bin Engku Ahmad Fadzil tinggal bersamanya di rumah ibubapanya.

[14] Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam dan Engku Muhammad Fakhruddin bin Engku Ahmad Fadzil mempunyai hubungan seksual dan Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam. Pada 23 Januari 2022, Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam mendapati dirinya hamil ('kandungan pertama').

[15] Engku Muhammad Fakhruddin bin Engku Ahmad Fadzil menyatakan bahawa beliau tidak pasti sama ada ada kandungan Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam adalah benar-benar miliknya kerana ianya tidak pernah disahkan secara klinikal.

[16] Pernikahan/perkahwinan Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam dan Engku Muhammad Fakhruddin bin Engku Ahmad Fadzil ialah pada 22 Mei 2022 dan mereka berdua bercerai pada 25 Oktober 2023 (usia perkahwinan kira-kira setahun lima bulan).

Insiden pengguguran kandungan

[17] Engku Muhammad Fakhruddin bin Engku Ahmad Fadzil menyatakan bahawa:

(a) Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam memberitahunya niat Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam untuk menggugurkan kandungan pertama tersebut;

(b) Engku Muhammad Fakhruddin bin Engku Ahmad Fadzil menafikan ada menyuruh dan/atau mengarahkan Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam menggugurkan kandungan pertama tersebut; dan

(c) apabila Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam memberitahu Engku Muhammad Fakhruddin bin Engku Ahmad Fadzil untuk memelihara dan membesarkan kandungan pertama tersebut sebagai ibu tunggal, Engku Muhammad Fakhruddin bin Engku Ahmad Fadzil tidak pernah menghalang.

[18] Engku Muhammad Fakhruddin bin Engku Ahmad Fadzil memberitahu bapanya (Engku Ahmad Fadzil) perihal hubungannya dengan Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam dan hal kandungan pertama tersebut.

[19] Bapa kandung dan ibu tiri Engku Muhammad Fakhruddin bin Engku Ahmad Fadzil berjumpa dengan ibu kepada Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam. Majlis pertunangan diadakan pada 13 Februari 2022 dan majlis pernikahan pada 22 Mei 2022.

[20] Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam memplidkan bahawa:

(a) Engku Ahmad Fadzil mencadangkan agar kandungan pertama tersebut digugurkan memandangkan usia kandungan pertama tersebut belum mencapai empat bulan dan Islam membenarkan pengguguran itu;

(b) Engku Ahmad Fadzil merujuk kepada Fatwa yang dikeluarkan oleh Pahang dan Perlis;

(c) Engku Muhammad Fakhruddin bin Engku Ahmad Fadzil memberi akujanji kepadanya dan ibu Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam untuk bertanggungjawab dan mengahwininya selepas kandungan pertama itu digugurkan; dan

(d) pada 4 Februari 2022 kandungan pertama tersebut digugurkan. Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam menyatakan kandungan pertama tersebut adalah kembar.

Tuntutan utama oleh Engku Ahmad Fadzil terhadap Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam

[21] Engku Ahmad Fadzil memplidkan bahawa pada 13 Januari 2023, Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam telah menerbitkan, menyiarkan, mendedahkan dan/atau mengedarkan pernyataan fitnah secara bertulis terhadap Engku Ahmad Fadzil melalui hantaran (*posting*) di Facebook/FB atas nama 'Shakila Saiful' iaitu akaun FB Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam.

Hantaran (*posting*) di Facebook/FB pada 13 Januari 2023 ini menjadi bacaan dan tontonan masyarakat umum dengan niat yang jelas supaya ianya menjadi 'public consumption'.

[22] Engku Ahmad Fadzil memplidkan bahawa perkataan yang diserlahkan terang dan bergaris seperti yang berikut adalah pernyataan fitnah:

> To my father in law *Engku Ahmad Fadzil — The Original Page.*
>
> *Walid membiarkan anak walid menganiaya dan mengabaikan saya selama ini, lagi2 lepas saya keguguran. Bila saya cuba hubungi walid, walid palau say*a, ...
>
> *Sewaktu walid suruh saya gugurkan anak dalam kandungan saya akibat anak walid yang hamilkan saya LUAR NIKAH itu tak salah ke? Walid suruh saya tinggalkan* perkerjaan saya ...
>
> ... *MEMBUNUH ANAK DALAM RAHIM SAYA SEMI JAGA NAMA DAN PANGKAT WALID SEBAGAI AHLI FATWAH AGAMA ISLAM tak salah ke?*
>
> ... *why did you hurt me? Why did you betray me*, ...

Pernyataan fitnah ini dalam takrifan dan makna lazim dalam Bahasa kebangsaan iaitu Bahasa Melayu dan/atau makna secara tersirat dan/atau secara *innuendo* merujuk dengan jelas kepada dan/atau berkaitan dengan plaintif dan bermaksud dan/atau boleh difahami oleh orang awam, masyarakat umum, komuniti pendakwah agama Islam, Majlis Agama Islam Negeri-Negeri sebagai bermaksud, Engku Ahmad Fadzil, antara lain, seperti yang berikut:

(a) tidak bertanggunjawab;

(b) bukan seorang yang bertimbangrasa dan tergamak mengabaikan menantu sendiri;

(c) bukan bapa mertua yang baik;

(d) gagal mengamalkan ajaran agama Islam dengan baik walaupun merupakan AJK Majlis Fatwa;

(e) menyuruh menantu melakukan perbuatan jenayah;

(f) penjenayah, tidak bermoral, tidak bermaruah, seorang yang keji;

(g) melakukan dosa besar dalam agama Islam;

(h) hanya mementingkan diri sendiri;

(i) mencederakan atau menyakiti menantu; dan

(j) mengkhianati menantu.

[23] Engku Ahmad Fadzil memplidkan bahawa Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam telah *tagged* akaun Engku Ahmad Fadzil atas nama 'Engku Ahmad Fadzil — The Original Page' yang mempunyai seramai lebih kurang 76,396 followers pada masa material.

[24] Engku Ahmad Fadzil memplidkan bahawa Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam sememangnya merujuk kepadanya kerana perkataan 'walid' adalah rujukan Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam kepada Engku Ahmad Fadzil.

[25] Engku Ahmad Fadzil memplidkan bahawa Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam membuat pernyataan fitnah melalui hantaran FB tersebut adalah dengan niat jahat, didorong oleh dendam, permusuhan peribadi, motif yang tidak wajar dan bertujuan untuk mencalarkan imej, menjatuhkan reputasi dan kedudukan baik Engku Ahmad Fadzil secara peribadi di mata masyarakat umum dan secara profesional.

Menurut Engku Ahmad Fadzil, hantaran (*posting*) di FB Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam yang menyatakan '*bagi melucutkan jawatan walid sebagai ahli fatwa agama Islam* jelas menunjukkan niat jahat oleh Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam.

[26] Pada 12 Januari 2023 iaitu sehari sebelum hantaran di FB itu, Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam menghantar pesanan WhatsApp dalam perkataan yang diserlahkan terang dan bergaris yang berikut kepada Engku Muhammad Fakhruddin bin Engku Ahmad Fadzil (pernyataan fitnah dengan niat jahat, didorong oleh dendam, permusuhan peribadi, motif yang tidak wajar dan bertujuan untuk mencalarkan imej, menjatuhkan reputasi dan kedudukan baik Engku Ahmad Fadzil secara peribadi di mata masyarakat umum dan secara profesional):

(a) 'Past this few days, I've actually got in touched with one of those politicians *who knows your father and happens to be against your father also*

a few main people who looking for ways to take your father down'; A

(b) '... Now I understand why you want to do it as clean as possible, because people *like your father is no different from our ex prime minister*';

(c) '... This of course falls under civil and thankful they are willing to take my case for FREE all *because this people is against your father*'; B

(d) '... here also I already got a Syariah lawyer *who willing to take up my case for free since its regarding your family's name*';

(e) 'Walid dah sampaikan wrong fatwa to me. And if I file a report along with all the evidence and saksi I have according to how they are gonna guide me as above, *then walid will definitely be put down and looses all this connection ... And they all are aiming for the same thing. To bring walid down*'; C

(f) 'Once all of that is done, ... *only then I'll reach out to those media who approached me earlier and sell the news*'; dan D

(g) '... *And your entire family is going down as well. Mainly walid la*'.

[27] Engku Ahmad Fadzil memplidkan bahawa pernyataan-pernyataan firnah itu dibuat oleh Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam meskipun beliau tahu atau sepatutnya tahu bahawa ianya adalah dusta, palsu, tidak berasas, tidak benar sama sekali dan/atau adalah dakwaan melulu oleh Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam tanpa mengambil kisah tentang kebenarannya dan tanpa usul periksa. E F

[28] Surat tuntutan oleh peguam cara kepada Engku Ahmad Fadzil bertarikh 16 Januari 2023 menuntut Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam untuk, antara lain: G

(a) mengeluarkan suatu akuan bersumpah dan akujanji bahawa Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam akan berhenti daripada menyampaikan baik secara lisan atau tulisan, menerbitkan dan/atau menulis dan/atau mengeluarkan dalam apa cara sekalipun kenyataan yang serupa dan/atau pernyataan dan/atau komen dan/atau artikel dan/atau hantaran melalui apa-apa medium dan/atau di mana-mana laman sosial/sesawang dan/atau video dan/atau apa-apa kaedah lain yang serupa dan membawa maksud yang sama dengan pernyataan-pernyataan fitnah tersebut dalam apa bentuk dan cara sekalipun; H

(b) mengeluarkan permohonan maaf secara terbuka kepada Engku Ahmad Fadzil berkaitan dengan pernyataan-pernyataan fitnah tersebut dengan menerbitkannya atau menyebabkan permohonan maaf tersebut diterbitkan di akhbar Berita Harian dan Utusan Malaysia, di halaman akaun *Facebook* Engku Ahmad Fadzil atas nama '*Engku Ahmad Fadzil* — I

The Original Page' dan di semua akaun media sosial Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam; dan

(c) mencadangkan satu jumlah ganti rugi yang munasabah kepada Engku Ahmad Fadzil yang mana jumlah yang dipersetujui tersebut perlu dibayar serta-merta setelah pihak-pihak mencapai persetujuan berkenaan dengan jumlah ganti rugi.

[29] Namun begitu, menurut Engku Ahmad Fadzil, sehingga kini, Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam telah gagal, cuai, enggan dan/atau abai untuk mematuhi Surat Tuntutan tersebut. Sebaliknya, melalui emel dan pesanan *WhatsApp* kepada peguam cara Engku Ahmad Fadzil bertarikh 19 Januari 2023, Engku Ahmad Fadzil sendiri telah membalasnya dengan meminta agar guaman ini dimulakan terhadap beliau dan enggan menyelesaikan perkara ini.

[30] Selanjutnya, Engku Ahmad Fadzil memplidkan bahawa selepas menerima Surat Tuntutan tersebut, Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam masih secara berterusan menerbitkan, menyiarkan, mendedahkan dan/atau mengedarkan kepada masyarakat umum pernyataan-pernyataan fitnah tersebut melalui lima video di laman sesawang *YouTube.com*.

[31] Pada perenggan 13 pernyataan tuntutan, Engku Ahmad Fadzil memplidkan bahawa terdapat pernyataan-pernyataan fitnah baru di mana Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam dan ibunya telah menerbitkan, menyiarkan, mendedahkan dan/atau mengedarkan kepada masyarakat umum pernyataan-pernyataan fitnah baru yang mana dalam takrifan dan makna lazim (*ordinary meaning*) dalam bahasa kebangsaan iaitu Bahasa Melayu dan/atau makna secara tersirat dan/atau makna secara *innuendo*, merujuk dengan jelas kepada dan/atau berkaitan dengan Engku Ahmad Fadzil dan bermaksud dan/atau boleh difahami orang awam, masyarakat umum, komuniti pendakwah Agama Islam, Majlis-majlis Agama Islam di Negeri-Negeri, sebagai bermaksud dan/atau difahami bahawa, antara lain:

Pernyataan-pernyataan fitnah baru:	Makna fitnah:
Video 4	Engku Ahmad Fadzil seorang: (a) penjenayah (b) tidak bermora (c) tidak bermoral (d) tidak bermaruah (e) keji (f) tidak bertanggungjawab dan hanya mementingkan diri sendiri
Video 5	Engku Ahmad Fadzil seorang:

	(a) bukan seorang yang bertimbangrasa (b) bukan bapa mertua yang baik (c) yang gagal mengamalkan ajaran agama Islam dengan baik walaupun menjadi AJK Majlis Fatwa Agama Islam (d) yang melanggar ajaran agama Islam walaupun menjadi AJK Majlis Fatwa Agama Islam (e) tidak bermoral (f) tidak bermaruah (g) yang pengecut yang mengugut Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam dengan menggunakan nombor telefon yang tidak diketahui (h) penjenayah (i) yang melakukan penyelewengan duit (j) yang keji

Kerosakan dan kerugian yang dialami oleh Engku Ahmad Fadzil

[32] Perenggan 15 hingga 20 menyenaraikan akibat daripada tindakan Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam sebagaimana yang diplidkan dalam pernyataan tuntutan adalah:

(a) reputasi Engku Ahmad Fadzil dalam kalangan masyarakat umum, komuniti pendakwah Agama Islam dan Majlis Agama Islam di Negeri-Negeri telah terjejas dan dipandang rendah dan hina;

(b) gelaran Ustaz dan AJK Majlis Fatwa Agama Islam telah dikritik dengan teruk secara lisan dan bertulis oleh masyarakat umum sehingga mengakibatkan imej agama Islam dan institusi yang diwakili tercalar; and

(c) sebagai pejuang Ahli Sunnah Wal Jamaah di Malaysia, Engku Ahmad Fadzil telah dipandang rendah dan dipertikaikan sikap dan kredibilitinya yang mengakibatkan perbalahan sedia ada antara pengikut Ahli Sunnah Wal Jamaah dan pengikut Wahabi menjadi lebih teruk atas dasar bahawa Engku Ahmad Fadzil yang terkenal terkehadapan mempertahankan Ahli Sunnah Wal Jamaah tidak mencerminkan ajaran sebenar agama Islam.

[33] Engku Ahmad Fadzil memplidkan bahawa pernyataan-pernyataan fitnah oleh Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam telah mengakibatkan kerosakan dan/atau kerugian yang dialami oleh Engku Ahmad Fadzil yang lebih teruk dan tidak boleh dibaiki kepada plaintif secara spesifik dan kepada pengikut ajaran agama Islam secara amnya.

[34] Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam mengakui bahawa beliau telah menghantar surat yang mengandungi pernyataan-pernyataan fitnah tersebut

dan/atau pernyataan-pernyataan fitnah baru tersebut kepada Majlis-Majlis Agama Islam di Selangor dan Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur, dan berpotensi untuk juga yang Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam akan menghantarnya ke Majlis Agama Islam di Melaka dan negeri-negeri lain yang mana Engku Ahmad Fadzil mempunyai jawatan penting dalam bidang agama Islam.

Engku Ahmad Fadzil membuat laporan polis pada 31 Januari 2023 terhadap Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam.

[35] Oleh yang demikian, Engku Ahmad Fadzil menuntut agar mahkamah ini membenarkan relief yang berikut:

(a) ganti rugi am (*general damages*) dalam jumlah untuk ditaksirkan oleh mahkamah;

(b) ganti rugi teruk (*aggravated damages*) dalam jumlah untuk ditaksirkan oleh mahkamah;

(c) permohonan maaf kepada Engku Ahmad Fadzil dalam masa dua minggu dari tarikh penghakiman ini, dengan cara mengeluarkan permohonan maaf secara terbuka kepada Engku Ahmad Fadzil berkaitan dengan penyataan-penyataan fitnah tersebut dan pernyataan-pernyataan fitnah baru tersebut dengan menerbitkannya atau menyebabkan permohonan maaf secara terbuka tersebut yang kesemuanya hendaklah dalam bentuk dan perkataan yang dipersetujui oleh Engku Ahmad Fadzil diterbitkan di:

(i) akhbar *Berita Harian* dan *Utusan Malaysia* secara bertulis;

(ii) halaman akaun *Facebook* plaintif atas nama '*Engku Ahmad Fadzil — The Original Page*' secara bertulis dan melalui video yang tidak dipadam dan/atau diubah dan/atau disembunyikan (*hide*) dari tatapan umum; dan

(iii) semua akaun media sosial Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam termasuk *Facebook*, *Instagram, Twitter* dan *YouTube* secara bertulis dan melalui video yang tidak dipadam dan/atau diubah dan/atau disembunyikan (*hide*) dari tatapan umum dan hendaklah ditetapkan untuk berada di bahagian atas halaman (*pin to top*) di kesemua akaun-akaun tersebut.

(d) injunksi menghalang, menahan dan/atau menegah Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam sama ada secara sendirinya dan/atau melalui pengkhidmatnya dan/atau ejennya dan/atau sebaliknya daripada mengeluarka pernyataan-pernyataan fitnah tersebut dan pernyataan-pernyataan fitnah baru atau pernyataan-pernyataan fitnah yang sama melibatkan Engku Ahmad Fadzil seperti hantaran (*posting*) yang dibuat melalui akaun *Facebook* defendan atas nama 'Shakila Saiful'

pada 13 Januari 2023, atau yang mempunyai maksud yang sama seperti pernyataan-pernyataan fitnah tersebut, secara langsung atau tidak langsung, sepenuhnya atau sebahagiannya, dalam apa jua bentuk dan perkataan;

(e) faedah ke atas jumlah-jumlah ganti rugi di perenggan (a) dan

(f) di atas pada kadar 5% setahun dari tarikh Penghakiman ini sehingga penyelesaian penuh;

(g) kos tindakan; dan

(h) sebarang relif lain yang difikirkan sesuai dan adil oleh mahkamah.

Pembelaan dan tuntutan balas oleh Nor Shakila bt Mohammad Saiful Islam

[36] Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam dalam pembelaannya memplidkan bahawa:

(a) hak di bawah perkara 5(1) Perlembagaan Persekutuan

(b) pembelaan fakta benar dan berdasarkan fakta yang benar (*defence of true facts and based on true facts*);

(c) pembelaan komen berpatutan (*fair comment*) demi kepentingan awam (*for public interest*);

(d) pembelaan justifikasi (*justification*); dan

(e) pembelaan perlindungan bersyarat (*qualified priviledge*)

[37] Berkenaan dengan hantaran FB (pernyataan-pernyataan tersebut) yang dikatakan berniat jahat, Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam menafikan wujudnya niat jahat. Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam merujuk kepada fatwa yang dikeluarkan oleh Perlis dan Pahang yang disalahgunakan oleh Engku Ahmad Fadzil untuk kepentingan peribadi Engku Ahmad Fadzil.

[38] Bagi tuntutan balas terhadap Engku Ahmad Fadzil dan anak iaitu Engku Muhammad Fakhruddin bin Engku Ahmad Fadzil, Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam menyatakan kausa tindakannya ialah:

(a) representasi salah (*misrepresentation*) oleh Engku Ahmad Fadzil dan Engku Muhammad Fakhruddin bin Engku Ahmad Fadzil yang dibuat dengan niat jahat dan untuk memperdayakan Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam berkenaan dengan pengguguran kandungan pertama. Representasi salah itu dibuat dengan pengetahuan bahawa ianya palsu. Dengan representasi salah itu, Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam akur untuk menggugurkan kandungan pertama tersebut;

(b) kejutan saraf (*nervous shock*) yang boleh dipralihat dan boleh dijangka di

mana ianya berpunca daripada pengguguran kandungan pertama, tindakan Engku Muhammad Fakhruddin bin Engku Ahmad Fadzil meninggalkan Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam selama enam bulan selepas pernikahan dan seterusnya menceraikan Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam tanpa alasan yang munasabah.

Tindakan Engku Ahmad Fadzil dan Engku Muhammad Fakhruddin bin Engku Ahmad Fadzil yang berkonspirasi untuk Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam menggugurkan kandungan pertama.

Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam mengalami:

(i) tekanan perasaan (*depression*), tekanan (*stress*), gangguan mental (*mental breakdown*) dan kecederaan psikiatri (*psychiatric injury*) yang mengganggu ketenteraman pemikiran harian;

(ii) seksaan jiwa (*mental anguish*) sehingga mengganggu tidur; dan

(iii) mempunyai pemikiran untuk membunuh diri (*suicidal thoughts*) dan melakukan cubaab membunuh diri (*suicide attempt*).

(c) konspirasi (*conspiracy*) oleh Engku Ahmad Fadzil dan Engku Muhammad Fakhruddin bin Engku Ahmad Fadzil untuk memberikan representasi agar Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam menggugurkan kandungan pertama. Konspirasi ini dilakukan untuk kepentingan Engku Ahmad Fadzil dan Engku Muhammad Fakhruddin bin Engku Ahmad Fadzil semata-mata.

Terdapat persepakatan dan niat bersama (*common mind and intention*) oleh Engku Ahmad Fadzil dan Engku Muhammad Fakhruddin bin Engku Ahmad Fadzil untuk membuat representasi tersebut. pengguguran kandungan pertama adalah secara langsung dan/atau tidak langsung akibat daripada konspirasi mereka.

[39] Dengan itu, Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam menuntut balas terhadap Engku Ahmad Fadzil dan Engku Muhammad Fakhruddin bin Engku Ahmad Fadzil bagi perintah dan/atau relief yang berikut:

(a) bahawa Engku Ahmad Fadzil dan Engku Muhammad Fakhruddin bin Engku Ahmad Fadzil telah membuat representasi salah (*misrepresentation*);

(b) bahawa representasi oleh Engku Ahmad Fadzil dan Engku Muhammad Fakhruddin bin Engku Ahmad Fadzil telah mengakibatkan kejutan saraf (*nervous shock*) kepada Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam;

(c) bahawa Engku Ahmad Fadzil dan Engku Muhammad Fakhruddin bin Engku Ahmad Fadzil telah berkonspirasi (*conspiracy*) sehingga mengakibatkan Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam melakukan pengguguran;

(d) ganti rugi am (*general damages*) untuk ditaksir oleh mahkamah;

(e) ganti rugi khas (*special damages*) sebanyak RM1,000 bagi kos perjalanan ke hospital bagi rawatan psikiatri;

(f) ganti rugi teladan (*exemplary damages*) untuk ditaksir oleh mahkamah;

(g) ganti rugi teruk (*aggravated damages*) sebanyak RM1 juta;

(h) faedah sebanyak 5% setahun dikira dari tarikh penghakiman;

(i) kos guaman; dan

(j) relief lain yang difikirkan adil dan wajar oleh mahkamah.

ISU UNTUK DIBICARAKAN

[40] Isu untuk dibicarakan difailkan secara bersesama iaitu:

(a) bagi tuntutan utama:

(i) sama ada pada 13 Januari 2023, Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam telah menerbitkan, menyiarkan, mendedahkan dan/atau mengedarkan pernyataan-pernyataan fitnah secara bertulis terhadap Engku Ahmad Fadzil bin Engku Ali dengan menandakan (*tagged*) akaun Facebook plaintif atas nama 'Engku Ahmad Fadzil — The Original Page' melalui hantaran (*posting*) ('hantaran FB tersebut') yang dibuat melalui akaun Facebook Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam atas nama 'Shakila Saiful' ('akaun FB defendan') kepada masyarakat umum dengan niat yang jelas supaya ianya menjadi bacaan dan tontonan umum (*public consumption*)?

(ii) sama ada terdapat pengakuan yang dibuat oleh Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam bahawa Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam telah membuat hantaran FB tersebut?

(iii) sekiranya isu (a) dijawab secara afirmatif, sama ada pernyataan-pernyataan fitnah tersebut, dalam takrifan dan makna lazim (*ordinary meaning*) dalam bahasa kebangsaan iaitu Bahasa Melayu dan/atau makna secara tersirat dan/atau makna secara innuendo, merujuk dengan jelas kepada dan/atau berkaitan dengan Engku Ahmad Fadzil bin Engku Ali dan bermaksud dan/atau boleh difahami orang awam, masyarakat umum, sebagai bermaksud dan/atau difahami memfitnah Engku Ahmad Fadzil bin Engku Ali?

(iv) sama ada pernyataan-pernyataan fitnah tersebut telah dibuat dengan niat jahat, dan bertujuan untuk mencalarkan imej, menjatuhkan reputasi, dan kedudukan baik (*good standing*) Engku Ahmad Fadzil bin Engku Ali secara peribadi, di mata masyarakat umum, dan secara profesional?

(v) sama ada Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam masih secara berterusan menerbitkan, menyiarkan, mendedahkan dan/atau mengedarkan kepada masyarakat umum pernyataan-pernyataan fitnah tersebut?

(vi) sama ada Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam turut menerbitkan, menyiarkan, mendedahkan dan/atau mengedarkan kepada masyarakat umum pernyataan-pernyataan fitnah yang baru ('pernyataan-pernyataan fitnah baru') yang mana dalam takrifan dan makna lazim (*ordinary meaning*) dalam bahasa kebangsaan iaitu Bahasa Melayu dan/atau makna secara tersirat dan/atau makna secara innuendo, merujuk dengan jelas kepada dan/atau berkaitan dengan plaintif dan bermaksud dan/atau boleh difahami orang awam, sebagai bermaksud dan/atau difahami memfitnah Engku Ahmad Fadzil bin Engku Ali? dan

(vii) sekiranya isu-isu di atas dijawab secara afirmatif, sama ada akibat daripada tindakan-tindakan Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam yang telah diplidkan, reputasi Engku Ahmad Fadzil bin Engku Ali dalam kalangan masyarakat umum, telah terjejas dan dipandang rendah dan hina? Sama ada pernyataan-pernyataan fitnah dan/atau pernyataan-pernyataan fitnah baru tersebut adalah tidak benar? Sekiranya isu-isu di atas dijawab secara afirmatif, sama ada Engku Ahmad Fadzil bin Engku Ali adalah berhak kepada relief dalam pernyataan tuntutannya?

(b) bagi tuntutan balas:

(i) sama ada kandungan pertama adalah benar-benar milik Engku Muhammad Fakhruddin bin Engku Ahmad Fadzil?

(ii) sama ada pengguguran kandungan pertama tersebut adalah dibuat atas pertimbangan Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam sendiri secara rela hati atau atas dorongan dan akujanji Engku Muhammad Fakhruddin bin Engku Ahmad Fadzil untuk menikahi Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam selepas pengguguran kandungan pertama?

(iii) sama ada dakwaan berkenaan dengan pemeriksaan dan/atau preskripsi ubat yang dibekalkan oleh Klinik tersebut adalah benar?

(iv) sama ada Engku Ahmad Fadzil bin Engku Ali ada menyebut dan/atau merujuk kepada fatwa negeri Pahang dan Perlis berkenaan dengan hukum menggugurkan kandungan kepada Engku Muhammad Fakhruddin bin Engku Ahmad Fadzil dan/atau Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam? dan

(v) sama ada Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam adalah berhak kepada relief-relief seperti dituntut dalam tuntutan balas?

PERBICARAAN

[41] Plaintif dalam tuntutan utama/defendan-defendan dalam tuntutan balas terdiri daripada Engku Ahmad Fadzil bin Engku Ali (SP1) dan Engku Muhammad Fakhruddin bin Engku Ahmad Fadzil (SP2).

Defendan dalam tuntutan utama/plaintif dalam tuntutan balas terdiri daripada Saniah bt Abdullah/ibu kepada Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam (SD1); Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam (defendan dalam tuntutan utama/plaintif dalam tuntutan balas (SD2); Dr Balraj Singh Randhawa, pegawai perubatan (SD3) dan Prof Dr Muhamad Rozaimi bin Ramle, ahli Majlis Fatwa Perlis (SD4).

UNDANG-UNDANG

Elemen fitnah

[42] Gatley on *Libel and Slander* (9th Ed) at p 6 menyatakan:

> Defamation occurs when the defendant publishes to a third-party words or matters containing false imputations about the plaintiff's reputation. Liability for defamation is divided into two categories: libel and slander. If the publication is made in a permanent form, is broadcast, or is part of a theatrical performance, it is libel. If it is in some transient form or is conveyed by spoken words or gestures, it is slander.

[43] Dalam kes *Raub Australian Gold Mining Sdn Bhd (in creditors' voluntary liquidation) v Hue Shieh Lee* [2019] 3 MLJ 720; [2019] 3 CLJ 729, adalah undang-undang yang mantap bahawa untuk membuktikan suatu tuntutan fitnah, terdapat tiga elemen yang mesti dibuktikan iaitu:

(a) the statements must be defamatory;

(b) the statements must refer to plaintiff; dan

(c) the statements must be published by the defendants to a third party.

[44] Dalam kes *Ayob bin Saud v TS Sambanthamurthi* [1989] 1 MLJ 315; [1989] 1 CLJ 152; [1989] 1 CLJ Rep 321, Mohamed Dzaiddin J (YA ketika itu) dengan jelas menyatakan tatacara untuk membuktikan tuntutan bagi libel:

> In our law on libel, which is governed by the Defamation Act 1957, the burden of proof lies on the plaintiff to show (1) the words are defamatory; (2) the words refer to the plaintiff; and (3) the words were published. Where a defence of qualified privilege is set up, as in the present case, the burden lies on the defendant to prove that he made the statement honestly, and without any indirect or improper motive. Then, if he succeeds in establishing qualified privilege, the burden is shifted to the

plaintiff in this case to show actual or express malice which upon proof thereof, communication made under qualified privilege could no longer be regarded as privileged: *Rajagopal v Rajan*.

[45] Keputusan Mahkamah Tinggi dalam kes *Dr Zakir Abdul Karim Naik v Ramasamy a/l Palanisamy and another suit* [2024] 9 MLJ 881; [2024] 3 CLJ 731 yang menggariskan elemen-elemen yang perlu dibuktikan di dalam suatu kes fitnah:

> [15] Therefore, based on the above authorities, the plaintiff has to prove the following:
>
> (a) *the statement was defamatory*;
>
> (b) *it referred to him*; and
>
> (c) *it was published, communicated to a third party*.
>
> Once proven, the *burden then shifted to the defendants to prove any of the defences*:
>
> (i) justification or, in other words, the truth of the utterance;
>
> (ii) fair comment on a matter of public interest; or
>
> (iii) that it was made on a privileged occasion.

[46] Dalam kes *Tun Datuk Patinggi Haji Abdul-Rahman Ya'Kub v Bre Sdn Bhd & Ors* [1996] 1 MLJ 393 elemen untuk membuktikan bahawa sesuatu kenyataan tersebut adalah memfitnah iaitu:

> ... *construction of the words complained of* and at the same time to determine if they were *capable of and in fact defamatory* of the plaintiff. The approach in the construction of the words complained of is *to consider the meaning such words would convey to ordinary reasonable persons using their general knowledge and common sense*; it is not confined to strict literal meaning of the words but *extends to any reference or implication from which persons can reasonably draw* ...
>
> It is *irrelevant what the publisher intended the words complained of to mean* ...
>
> *It is also irrelevant what the readers understood the words complained of to mean for the purpose of deciding their ordinary and natural meaning.*
>
> *There is also no necessity for a plaintiff to prove falsity of the words complained of once they are found to be defamatory of him* ...

[47] Keputusan panel hakim Mahkamah Rayuan di dalam kes *City Team Media Sdn Bhd & Ors v Tan Sri Datuk Nadraja a/l Ratnam* [2022] 2 MLJ 608 juga telah menyatakan seperti berikut:

> [34] We disagree with the appellants' submission. It is trite that the *test whether the words complained of in the publications were defamatory of the respondent, was whether such words were calculated to expose him to hatred, redicule or contempt in the mind of a reasonable man or would tend to lower him in the right thinking members of society generally (see Tun Datuk Patinggi Haji Abdul-Rahman Ya'Kub v Bre Sdn Bhd & Ors*

[1996] 1 MLJ 393 p 394D).

[35] We find the learned trial judge had applied the correct test and had arrived at the correct conclusion in paras 32–34 of his judgment as follows:

> 32. Adakah penerbitan-penerbitan bersifat memfitnah iaitu telah *merendahkan martabat dan kedudukan plaintif di dalam pemikiran orang yang waras dan munasabah atau sama ada penerbitan tersebut telah mendedahkan plaintif kepada kebencian dan penghinaan orang ramai terhadapnya, sama ada berdasarkan makna sebenar penerbitan tersebut atau berdasarkan makna sindiran.*

[48] Keputusan Mahkamah Persekutuan dalam kes *Dato' Sri Dr Mohamad Salleh bin Ismail & Anor v Mohd Rafizi bin Ramli* [2022] 3 MLJ 758; [2022] 5 CLJ 487 telah merujuk kepada kes-kes duluan dalam mempertimbangkan elemen komen berpatutan.

[49] Dalam kes *Thiagarajan a/l S Rengasamy & Ors v Sri Ganes a/l Palaniapan* [2023] MLJU 2747; [2023] CLJU 2468 yang mana diputuskan:

LAW ON DEFAMATION

[15] *Halsbury's Law of England* (4th Ed) gives the definition as to what amounts to a defamatory statement as follows:

> A defamatory statement is a statement which tends to lower a person in the estimation of right thinking members of society generally or to cause him to be shunned or avoided or to expose him to hatred, contempt or ridicule, or to convey an imputation on him disparaging or injurious to his office, profession, calling, trade or business.

[16] In *Ayob Saud v TS Sambanthamurthi* [1989] 1 MLJ 315; [1989] 1 CLJ 152; [1989] 1 CLJ Rep 321 (HC) His Lordship, Mohamed Dzaiddin J (later CJ) set out succinctly the elements of the tort of defamation as follows:

> In our law on libel, which is governed by the Defamation Act 1957, the burden of proof lies on the plaintiff to show (1) the words are defamatory; (2) the words refer to the plaintiff; and (3) the words were published.

[50] Menerapkan prinsip undang-undang yang diputuskan oleh mahkamah dan definisi fitnah mahkamah ini perlu memutuskan sama ada tindakan defendan mengeluarkan pernyataan dan/atau kenyataan mengenai plaintif di akaun peribadi FB defendan dan di YouTubeakaun FB adalah suatu fitnah.

ANALISIS KES DAN KEPUTUSAN MAHKAMAH

[51] Bagi tujuan menentukan isu 'memfitnah plaintif', mahkamah ini perlu meneliti dan mempertimbangkan hantaran/posting di FB dan video di YouTube oleh Nor Shakila bt Mohammad Saiful Islam.

Hujahan peguam cara terpelajar plaintif

[52] Peguam cara terpelajar plaintif mengupas satu persatu isu untuk dibicarakan dan memulakan hujahan merekan dengan menyatakan bahawa isu 1 dan 2 yang berikut adalah merupakan asas dan permulaan bagi tindakan guaman ini:

(a) isu 1 — sama ada pada 13 Januari 2023, defendan telah menerbitkan, menyiarkan, mendedahkan dan/atau mengedarkan pernyataan-pernyataan fitnah secara bertulis terhadap plaintif dengan menandakan (*tagged*) akaun *Facebook* plaintif atas nama 'Engku Ahmad Fadzil — The Original Page' melalui hantaran (*posting*) ('hantaran FB tersebut') yang dibuat melalui akaun *Facebook* defendan atas nama 'Shakila Saiful' ('akaun FB defendan') kepada masyarakat umum dengan niat yang jelas supaya ianya menjadi bacaan dan tontonan umum (*public consumption*); dan

(b) isu 2 — sama ada terdapat pengakuan yang dibuat oleh defendan bahawa defendan telah membuat hantaran FB tersebut.

[53] Menurut peguam cara plaintif, bagi isu 3 — sekiranya isu No 1 dijawab secara afirmatif, sama ada pernyataan-pernyataan fitnah tersebut, dalam takrifan dan makna lazim (*ordinary meaning*) dalam bahasa kebangsaan iaitu Bahasa Melayu dan/atau makna secara tersirat dan/atau makna secara *innuendo*, merujuk dengan jelas kepada dan/atau berkaitan dengan plaintif dan bermaksud dan/atau boleh difahami orang awam, masyarakat umum, sebagai bermaksud dan/atau difahami mempunyai makna fitnah iaitu plaintif seorang yang tidak bertanggungjawab, bukanlah seorang yang bertimbang rasa, bukanlah bapa mertua yang baik, seorang yang tidak bertimbang rasa dan tergamak mengabaikan menantu sendiri, gagal mengamalkan ajaran Agama Islam dengan baik walaupun merupakan Ahli Majlis Fatwa Agama Islam, tidak bermoral, tidak bermaruah, seorang yang keji, telah melanggar ajaran Agama Islam walaupun merupakan ahli majlis fatwa Agama Islam, telah melakukan dosa besar dalam Agama Islam, seorang yang tidak bertanggungjawab dan hanya mementingkan diri sendiri.

[54] Selanjutnya, peguam cara plaintif menghujahkan bahawa memandangkan hantaran FB tersebut diterbitkan oleh defendan dengan menandakan (*tagged*) akaun Facebook plaintif yang mempunyai hampir seramai 76,400 pengikut (*followers*) pada masa material, peguam cara plaintif berhujah bahawa defendan sememangnya membuat hantaran FB tersebut dengan niat yang jelas supaya ianya menjadi bacaan dan tontonan umum (*public consumption*) (rujuk: ms 26 Ikatan B2 (lampiran 58) — jumlah pengikut Facebook plaintif; dan ms 7 PSP1 — soalan dan jawapan No 4).

Peguam cara plaintif menghujahkan bahawa niat supaya hantaran FB tersebut dibaca dan ditonton oleh umum juga ternyata telah dicapai oleh defendan apabila hantaran FB tersebut telah dijadikan bahan atau disensasikan oleh

pihak ketiga yang lain, antaranya melalui Video 1 dan Video 2 tersebut (rujuk: ms 1 dan ms 27–54 Ikatan B2 — Video 1 dan Tangkap Layar Video 1 ms 1 dan ms 62–114 — Video 2, Tangkap Layar Video 2 beserta transkrip). A

[55] Sama ada apabila dua isu asas ini berjaya membuktikan kes plaintif terhadap defendan? Peguam cara terpelajar plaintif mengguna pakai keputusan mahkamah dalam kes *Dr Syed Azman bin Syed Ahmad Nawawi & Ors v Dato' Seri Hj Ahmad bin Said* [2015] 5 MLJ 141. B

Hujahan peguam cara terpelajar defendan C

[56] Peguamcara terpelajar defendan menghujah balas seperti berikut:

> Kebergantungan plaintif terhadap kes *Dr Syed Azman* dapat di lihat melalui hujah plaintif di perenggan 58 dan 69 Hujahan Bertulis plaintif yang mana defendan menghujahkan sebagai kebergantungan yang separuh masak. Hal tersebut adalah kerana, di dalam mengemukakan sesuatu autoriti yang mana plaintif ingin Mahkamah Yang Mulia ini bergantung dengannya, perlulah memastikan agar kes tersebut diambil secara jelas dan betul, agar ia mampu melindungi pihak-pihak daripada tersalah arah. D
>
> defendan kini mengeluarkan intipati penting keputusan Mahkamah Rayuan di dalam kes *Dr Syed Azman* yang mana antara lain adalah seperti berikut: E
>
> > *Held, allowing the appeal with costs of RM15,000:*
> >
> > *(1) The defendant was entitled to have the claim dismissed on the grounds that the defence of either qualified privilege or fair comment (on a matter of public interest) had been established. As an ADUN, the first defendant had a duty to make the statement as he did in the Harakah article and the public had a corresponding interest or duty to receive it (see paras 24 & 28).* F
> >
> > *(2) Particulars of the fact and matters from which malice was to be inferred by the court have to be specifically pleaded. No inference or conclusion on 'malice' could ensue at all unless there was such a pleading.* G
>
> Mahkamah Rayuan di dalam kes *Dr Syed Azman bin Syed Ahmad Nawawi & Ors v Dato' Seri Hj Ahmad bin Said* [2015] 5 MLJ 141 telah memutuskan bahawa *butir-butir niat jahat hendaklah dimasukkan secara jelas di dalam jawapan kepada pembelaan* oleh plaintif: H
>
> > [45] If one was to closely scrutinise the matters pleaded by the plaintiffs in the reply or even in the statement of claim in this case (as reproduced above), *it was beyond any doubt that those averments there were bare and bland statements with respect to malice (niat jahat) on the part of the defendants with no particulars of the facts or detail of matters from which express malice could be inferred or attributed to the defendants. The plaintiffs had not condescended to providing any particulars as required by O 78 r 3(3) at all.* I
> >
> > [46] As such *there was nothing on the records for the learned trial judge to even launch into the further third enquiry as to whether the statements made on an*

A *occasion of qualified privilege (as found by Her Ladyship) had been motivated by actual or express malice*, much less, to conclude that the plaintiffs had proven there was malice behind those statements made by the defendants. To reemphasise, *the conclusion of the trial court on this issue of 'malice' was therefore bereft of any valid basis.* It was also evident from the grounds of the learned trial B judge that there was no analysis or any deliberation at all as to any relevant fact or matters from which the court was to make or draw the inference of 'malice' as required, as against the defendants.

Mengambil panduan daripada kes *Dr Syed Azman* di atas, defendan selanjutnya menghujahkan bahawa pihak plaintif sebenarnya telah gagal sama sekali untuk C memenuhi peruntukan wajib di bawah A 78 k 3(3) Kaedah-Kaedah Mahkamah 2012 iaitu '(3) Where in an action for libel or slander the plaintiff alleges that the defendant maliciously published the words or matters complained of, he need not in his statement of claim give particulars of the facts on which he relies in support of the allegation of malice, *but if the defendant pleads that any of those words or matters* D *are fair comment on a matter of public interest or were published upon a privileged occasion and the plaintiff intends to allege that the defendant was actuated by express malice, he must serve a reply giving particulars of the facts and matters from which the malice is to be inferred.*

Defendan selanjutnya merujuk kepada kes terkini Mahkamah Rayuan di dalam kes E *Mohamed Apandi bin Ali v Lim Kit Siang* [2024] 1 MLJ 306; [2024] 1 CLJ 50 yang telah memutuskan, antara lain, bahawa plaintif di dalam membangkitkan isu berkenaan niat jahat untuk mematahkan pembelaan komen berpatutan dan/atau pembelaan keistimewaan (*privilege*) *WAJIB* memplidkan butiran lengkap di dalam Jawapan Kepada Pembelaan berkenaan butir-butir bagi niat jahat tersebut:

F [92] During the trial, learned counsel for the defendant did make a request to the learned trial judge to expunge the plaintiff's answer on the ground that the plaintiff had failed to comply with the requirements of O 78 r 3(3) of the Rules of Court 2012 in that particulars of malice were not pleaded. The learned trial judge did not expunge the answer but directed the parties to submit at the end of the case. Unfortunately, the trial judge did not deal with this issue at all in her G judgment.

...

[94] The *word 'must' in O 78 r 3(3) of the ROC meant strict compliance is required.* There is *no room for discretion as far as the compliance with the* H *prerequisites is concerned* (see: *Duli Yang Amat Mulia Tunku Ibrahim Ismail Ibni Sultan Iskandar Al-Haj v Datuk Captain Hamzah Mohd Noor & Another Appeal* [2009] 4 MLJ 149; [2009] 4 CLJ 329).

Yang Arif Hakim Hadhariah Syed Ismail, dalam menyampaikan penghakiman mahkamah di dalam kes *Mohamed Apandi Ali*telah menyatakan bahawa rasional di I sebalik kehendak wajib Aturan 78 Kaedah 3(3) KKM 2012 adalah untuk memberikan peluang kepada defendan untuk mengetahui butir-butir niat jahat yang didakwa dan menyediakan balasan kepada tuduhan niat jahat yang dibuat oleh plaintif:

[95] *The rationale behind O 78 r 3(3) of the ROC 2012 is to provide an opportunity*

to the defendant to verify the truth and accuracy to those particulars as well as to rebut the allegations if required (see: *Subramaniam a/l Paramasivam & Ors v Malaysian Airlines System Bhd* [2002] 1 MLJ 45; [2011] 10 CLJ 739; *Credit Guarantee Corp Malaysia Bhd v SSN Medical Products Sdn Bhd* [2017] 2 MLJ 629; [2017] 6 CLJ 129).

Adalah dihujahkan bahawa, dalam pada berulang kali plaintif memplidkan yang defendan akan membuat laporan rasmi kepada pelbagai pihak berautoriti, malangnya plaintif hanya memberikan fokus kepada ayat terakhir defendan sahaja iaitu 'bagi melucutkan jawatan walid sebagai ahli Fatwah agama Islam'. Sedangkan plaintif pada sepanjang masa mengetahui bahawa dari sudut peruntukan undang-undang yang sah, defendan tidak boleh dan/atau tidak ada kuasa untuk melucutkan sebarang jawatan rasmi plaintif.

Adalah munasabah untuk membuat rumusan iaitu untuk memecat jawatan-jawatan rasmi plaintif, hanyalah melalui pihak-pihak berautoriti sahaja misalnya Majlis Agama Islam Pahang dan bukannya defendan.

Oleh itu adalah tidak munasabah sama sekali sekiranya plaintif hendak mengatakan bahawa 'niat jahat' defendan adalah merujuk kepada tindakan defendan yang hendak membuat laporan rasmi terhadap plaintif kepada pihak-pihak berautoriti.

Dapatan mahkamah

[57] Dalam keterangan defendan (Nor Shakila bt Mohammad Saiful Islam), beliau mengakui bahawa ada menulis dan membuat hantaran/posting di FB tersebut dan nama 'walid' adalah ditujukan/dirujuk kepada plaintif (Engku Ahmad Fadzil bin Engku Ali) dan tiada penafian mengenai Nor Shakila bt Mohammad Saiful Islam menandakan (*tagged*) akaun *Facebook* plaintif atas nama 'Engku Ahmad Fadzil — The Original Page'.

[58] Kejadian pada 13 Januari 2023 ialah saat dan ketika defendan (Nor Shakila bt Mohammad Saiful Islam) menerbitkan, menyiarkan, mendedahkan dan/atau mengedarkan pernyataan-pernyataan fitnah secara bertulis terhadap plaintif melalui hantaran FB tersebut. Media sosial via akaun FB defendan adalah bukan akaun 'private' dan hantaran FB defendan dibaca oleh masyarakat FB dan menjadi bacaan dan tontonan umum (*public consumption)* kepada pengguna/pemegang akaun FB.

[59] Pada tarikh hantaran FB oleh defendan itu iaitu pada 13 Januari 2023), status defendan ialah (rujuk kronologi peristiwa dan hujahan bertulis utama peguam cara plaintif):

(a) 23 January 2022: plaintif hanya mula mendengar mengenai defendan melalui anak sulung plaintif bernama Engku Muhammad Fakhruddin bin Engku Ahmad Fadzil ('Fakhruddin'), yang pada masa itu, defendan merupakan teman wanita Fakhruddin;

(b) pada atau sekitar 4 Februari 2022 hingga 18 Februari 2022: kandungan

pertama defendan telahpun digugurkan;

(c) 5 Mac 2022: plaintif hanya mula kenal, berjumpa dan berkomunikasi dengan defendan buat pertama kali iaitu apabila plaintif dan isterinya buat pertama kali berkunjung ke rumah defendan untuk mengenali defendan dan keluarga, memandangkan Fakhruddin telah memberitahu hasratnya untuk berkahwin dengan defendan pada ketika itu;

(d) 6 Mac 2022: Komunikasi plaintif dengan defendan melalui aplikasi *WhatsApp* bermula iaitu apabila plaintif menambah defendan dalam 'WhatsApp Group' keluarga yang terdiri daripada plaintif, isterinya, Fakhruddin, dan defendan, sehari selepas plaintif dan isterinya berjumpa dengan defendan buat pertama kali;

(e) 22 Mei 2022: defendan telah mengahwini Fakhruddin; dan

(f) 24 November 2022: Fakhruddin telah memfailkan permohonan melafazkan cerai terhadap defendan.

[60] Berdasarkan kepada fakta ini, mahkamah ini mendapati penulisan defendan yang 'mendedikasikan' hantaran FB tersebut kepada plaintif yang diterbitkan dan disiarkan melalui laman media sosial adalah ditujukan secara khusus kepada plaintif, tiada orang lain.

Pada tarikh 13 Januari 2023 (hantaran FB) tersebut, kandungan pertama yang diplidkan ialah anak kembar, yang diplidkan 'anak luar nikah', yang diplidkan digugurkan, dan yang diplidkan bercerai dengan anak plaintif adalah kenyataan-kenyataan berdasarkan fakta yang sebenar. Ianya juga dibaca oleh masyarakat FB dan menjadi bacaan dan tontonan umum (*public consumption)* kepada pengguna/pemegang akaun FB TETAPI bukanlah untuk kepentingan awam. Kemelut peribadi antara Nor Shakila bt Mohamad Saiful Islam dengan mantan bapa mertuanya (plaintif/Engku Ahmad Fadzil) dan mantan suaminya (Engku Muhammad Fakhruddin) dipaparkan dalam media sosial.

Turutan daripada hantaran FB oleh defendan itu, keterangan di mahkamah ini merujuk kepada komunikasi antara defendan dengan individu yang menghantar mesej secara terus kepada defendan bertanya mengenai kejadian pengguguran tersebut.

Pada Nota Keterangan ms 98–99, peguam cara terpelajar plaintif mensahkan bahawa hantaran FB oleh defendan itu tidak diulas/dikomen oleh mana-mana pengguna FB.

[61] Perintah injunksi interim yang diperoleh oleh plaintif terhadap defendan pada 15 Ogos 2023 menunjukkan bahawa pematuhan defendan kepada perintah mahkamah tersebut dan tidak sama sekali melanggar perintah tersebut.

[62] Seterusnya, video-video yang dikemukakan dalam perbicaraan ialah memaparkan percakapan defendan dan juga ibu defendan (SD1) memperkatakan mengenai pengguguran kandungan pertama defendan.

Rujuk hujahan bertulis utama plaintif:

Pada sekitar 23 Januari 2023 atau 24 Januari 2023, di ruangan komen video yang dimuat naik oleh seorang individu yang dikenali sebagai 'Abdul Hadi X-Factor' bertajuk '#88. Engku Fadzil Gugurkan Cucu Luar Nikah. Betul ke Engku ??' ('Video 1') 'Shakila Saiful' menulis antara lain: 'Sahih.'

[63] Berkenaan dengan video 4 dan 5 yang dibuat oleh Dr Harris/Protagonist Insight berkenaan dengan defendan, ketiadaan Dr Harris/Protagonist Insight untuk menjelaskan mengenai video 4 dan 5 ini adalah suatu kegagalan di pihak plaintif untuk menunjukkan bahawa pernyataan fitnah baru itu dibuat oleh defendan terhadap plaintif.

[64] Selain itu, berkenaan dengan pernyataan-pernyataan fitnah baru yang diplidkan ialah mengenai video dalam laman YouTube di mana dalam satu Forum/Dialog Fikrah di Kolej Universiti Islam Perlis pada 11 Februari 2023 bertajuk '2.0-Wahabiah: Aliran Sesat atau Aliran Ahlu Sunnah Wal Jamaah', plaintif telah 'diterjah' dengan soalan mengenai hukum menggugurkan kandungan walaupun tiada kaitan dengan tajuk Forum/Dialog.

Isu fatwa mengenai pengguguran janin disoal oleh salah seorang peserta yang hadir dalam Forum/Dialog itu dan adalah jelas plaintif merujuk dan menyebut mengenai Fatwa negeri Perlis mengenai pengguguran.

[65] defendan memanggil saksi sapina iaitu Prof Dr Muhamad Rozaimi bin Ramle, Rektor/Naib Canselor Kolej Islam Perlis (SD4) yang juga salah seorang AJK Majlis Fatwa Perlis untuk menjelaskan mengenai Fatwa oleh Jawatankuasa Fatwa Negeri Perlis Bil 3/56 Tahun 2022 yang diputuskan melalui Mesyuarat Jawatankuasa Fatwa pada 11–12 Mac 2022 dan diterbitkan pada 15 Julai 2022 bertajuk 'Hukum Menggugurkan Janin Yang Cacat'.

SD4 dalam menjawab soalan peguam cara terpelajar defendan menyatakan bahawa jawapan yang diberikan oleh plaintif dalam Forum/Dialog tersebut adalah tidak tepat dan jawapan plaintif itu boleh mendatangkan kekeliruan.

Dalam keterangannya, SD4 menyatakan — (rujuk Nota Keterangan ms 404–408):

> Fatwa ini kita rumuskan berdasarkan kepada satu keadaan iaitu menggugurkan kandungan jika pakar perubatan mengesahkan janin tersebut cacat. Jadi kita bahagikan kepada beberapa keadaan. Keadaan yang pertama jika telah ditiupkan roh iaitu selepas berlalunya 120 hari umur kandungan. Jadi kita mengatakan ia adalah haram kecuali terdapat dua syarat. Syarat yang pertama kewujudan janin dalam kandungan itu boleh mengancam nyawa ibu. Maka boleh untuk digugurkan

walaupun selepas ditiupkan roh. Dan syarat yang kedua mesti mendapat pengesahan daripada pakar perubatan yang bertauliah untuk digugurkan kandungan. Itu keadaan yang pertama. Jadi keadaan yang kedua jika janin tersebut belum mencapai umur 120 hari maka dalam keadaan itu tidak dibenarkan untuk digugurkan. Melainkan dalam keadaan yang sangat-sangat limited ataupun sangat-sangat sempit iaitu mempunyai alasan yang kukuh untuk digugurkan. Iaitu jika mempunyai alasan seperti kehadiran ataupun kewujudan janin tersebut boleh mengganggu kesihatan ibu. Boleh mengganggu mental sehingga boleh menyebabkan keadaan yang sangat-sangat tidak terkawal dan sebagainya. Itu keadaan yang diletakkan di sini yang kedua. Dan mesti mendapat persetujuan daripada ibu dan bapa pemunya kandungan tersebut kerana kandungan adalah milik suami dan isteri. Jadi apabila nak digugurkan dengan nasihat perubatan, dengan nasihat pakar perubatan yang diiktiraf, dia mesti mendapat consent daripada ibu dan bapa, daripada suami dan isteri pasangan tersebut. Tidak boleh hanya sepihak sahaja kerana kandungan adalah milik bersama. Dan fatwa Perlis memberikan nasihat dalam fatwa ini. Tidak boleh mana-mana pihak untuk melakukan apa-apa tindakan yang boleh mengancam kesihatan janin tanpa alasan yang munasabah.

...

Jika pasangan itu belum berkahwin, maka yang mempunyai hak untuk membuat keputusan bagi kandungannya adalah ibu yang mengandung. Bukanlah pasangan yang tidak menikah itu. Dia tidak ada hak untuk memberikan apa-apa paksaan ataupun tekanan kepada ibu yang mengandung tersebut.

Fatwa ini tidak memberikan apa-apa keterangan tentang menggugurkan janin disebabkan oleh kerana ia terhasil disebabkan zina.

...

Ini adalah satu pemahaman yang tidak benar. Kerana apabila kita melihat kepada fatwa Perlis itu, dibahagikan kepada dua. Selepas ditiupkan roh memang tidak boleh. Melainkan hanya dalam keadaan, dua keadaan saja. Iaitu ibu boleh terganggu nyawanya disebabkan kandungan itu diteruskan, maka boleh digugurkan. Dan kedua, keadaan yang kedua, janin itu sendiri tidak mampu untuk hidup lagi. Maksudnya kalau digugurkan ataupun dilahirkan, keadaannya adalah sama. Iaitu tidak mampu untuk hidup. Dan kedua-duanya mesti mendapat pengesahan daripada pakar yang berkaitan. Iaitu pakar perubatan. Jika sebelum ditiupkan roh. Sebelum ditiupkan roh, hanya dibenarkan untuk digugurkan jika ada alasan yang syari'i. Alasan yang kukuh. Tidak disebutkan langsung berkenaan dengan boleh secara mutlak. Jadi apabila kita nak tengok kandungan itu boleh digugurkan ataupun tidak sebelum ditiupkan roh. Maka perlu kepada penilaian. Adakah alasan itu valid ataupun tidak.

[66] Forum/dialog yang dihadiri oleh plaintif sebagai penceramah adalah pada tarikh selepas kejadian pengguguran kandungan pertama defendan dan berdasarkan pemahaman mahkamah, plaintif memberikan nasihat kepada anaknya (Engku Muhammad Fakhruddin) mengenai pengguguran adalah suatu representasi yang membawa kepada pengguguran kandungan pertama defendan.

Plaintif dan anaknya (Engku Muhammad Fakhruddin) adalah individu yang berpengetahuan mengenai hukum menggugurkan kandungan di mana kedua-duanya berjurusan undang-undang dan undang Shariah. Berbanding dengan defendan yang mengakui tiada pengetahuan mendalam mengenai hukum menggugurkan janin dalam kandungannya telah melakukan pengguguran tersebut.

Rentetan daripada itulah, defendan menulis dan membuat hantaran FB mengenai kesedihan dan/atau kemarahannya mengenai insiden pengguguran kandungan pertamanya itu.

[67] Mahkamah ini mendapati bahawa perkataan yang ditulis oleh defendan di hantaran FB itu dalam makna lazim dan biasa bukan memfitnah plaintif. Mahkamah ini merujuk kepada kes *Binaan Sentosa Sdn Bhd v Ng In Kun & Anor* [2011] MLJU 897; [2012] 2 CLJ 232, mahkamah (YA See Mee Chun JC, YA ketika itu) memutuskan:

> I am mindful too that in determining whether the words complained of are defamatory one must take into account not only the actual words but the context ein which they were used. This is because there may be other words which take away the sting ...

[68] Dalam kes di hadapan mahkamah ini, keterangan defendan jelas menyatakan bahawa defendan telah 'dipalau' oleh plaintif, dalam erti kata lain bermaksud plaintif tidak mengendahkan defendan khususnya untuk berkomunikasi melalui telefon.

Percakapan dan transkrip berdasarkan video 1, 2 dan 3 menyatakan bahawa defendan dan ibunya telah mengeluarkan pernyataan fitnah terhadap plaintif.

Mahkamah ini telah meneliti video-video yang ditayangkan dalam perbicaraan dan mendapati bahawa defendan dan ibunya yang muncul dalam video-video tersebut adalah lebih kepada menjawab alegasi terhadap defendan dan demi mempertahan diri berkenaan dengan komen negatif terhadap defendan dan keluarganya.

[69] Berkenaan dengan niat jahat defendan yang diplidkan oleh plaintif, tindakan defendan yang membuat laporan polis dan menulis surat kepada Majlis Agama Islam bukanlah bukti untuk menunjukkan niat jahat defendan.

Kedudukan plaintif, anaknya (Engku Muhammad Fakhruddin) dan isteri plaintif/ibu tiri kepada Engku Muhammad Fakhruddin tidak terjejas dengan tindakan defendan itu. Tiada apa-apa bukti dokumentar yang dapat dikemukakan oleh plaintif mengenai reputasinya yang terjejas, dilucutkan jawatan sebagai AJK Majlis Fatwa dll serta tiada mana-mana saksi dipanggil untuk membuktikan perlucutan jawatan mahupun tidak sambung perjawatan.

[70] Pembelaan yang diplidkan oleh defendan bahawa pernyataan dalam hantaran FB dan video di YouTube adalah pembelaan fakta benar dan berdasarkan fakta yang benar; pembelaan komen berpatutan demi kepentingan awam dan pembelaan justifikasi adalah terpakai dan berjaya dibuktikan oleh defendan.

Pembelaan fakta benar dan berdasarkan fakta yang benar: Fakta hubungan antara defendan dan Engku Muhammad Fakhruddin yang berakhir dengan kehamilan defendan, fakta mengenai tindakan Engku Muhammad Fakhruddin memberitahu plaintif/bapanya mengenai Bunganan dengan defendan dan kehamilan defendan, dan fakta mengenai pengguguran adalah benar dan berdasarkan fakta yang benar.

Keterangan Engku Muhammad Fakhruddin yang mempertikaikan bahawa janin yang dikandung oleh defendan bukan miliknya hanya dinyatakan dalam perbicaraan. Tiada apa-apa bukti untuk mengetepikan bapa sebenar kepada kandungan pertama tersebut dibuat oleh Engku Muhammad Fakhruddin. Alegasi bahawa defendan mempunyai teman lelaki selain daripada Engku Muhammad Fakhruddin juga gagal dibuktikan. Semata-mata latar belakang defendan sebagai seorang yang memasuki pertandingan ratu cantik dan profesin kerjaya defendan tidak relevan untu mahkamah ini menyiratkan bahawa defendan itu berwatak kurang baik.

Hantaran FB oleh defendan adalah 'jalan terakhir' yang diambil oleh defendan kerana plaintif iaitu mantan bapa mertuanya enggan menjawab panggilan telefon oleh defendan dan enggan membalas pesanan WhatsApp defendan.

Pembelaan komen berpatutan demi kepentingan awam: Hal perkara pengguguran dibangkitkan oleh defendan dalam hantaran FB adalah kejadian yang menimpa defendan. defendan telah akur untuk melakukan pengguguran tersebut walaupun dibantah oleh ibu defendan. Individu yang berkomunikasi dengan defendan di klinik tempat menggugurkan kandungan ialah Engku Muhammad Fakhruddin.

Keterangan dokumen di mahkamah iaitu pesanan WhatsApp antara defendan dan Engku Muhammad Fakhruddin sejurus sebelum pengguguran adalah tidak dipertikaikan oleh Engku Muhammad Fakhruddin. Perkataan 'bye Daddy' yang ditulis oleh defendan kepada Engku Muhammad Fakhruddin menunjukkan bahawa defendan sedang dan untuk menggugurkan kandungannya itu.

Jawatan plaintif sebagai AJK Fatwa Agama Islam adalah benar dan defendan yang kurang arif mengenai hukum menggugurkan kandungan pertamanya telah cuba bertanyakan kepada Pejabat/Jabatan Agama Islam mengenai kekeliruan/kemusykilannya.

Tiada apa-apa siasatan mahupun tindakan diambil terhadap plaintif susulan daripada kejadian pengguguran tersebut walaupun penulisan dan penerbitan defendan d Halaman FB tersebut merujuk kepada plaintif.

Forum/Dialog yang bertanyakan isu pengguguran kepada plaintif tiada kaitan dengan apa-apa arahan oleh defendan. Plaintif juga gagal menunjukkan bahawa individu yang bertanyakan soalan mengenai hukum menggugurkan janin adalah merujuk kepada diri plaintif. Ibarat kata peribahasa 'Siapa makan cili, dia rasa pedasnya'.

Keterangan saksi sapina defendan iaitu SD4 yang merupakan penganjur Forum/Dialog yang juga Ahli Majlis Fatwa Agama Islam Perlis dapat membantu mahkamah memahami dokumen yang dikemukakan oleh defendan iaitu Fatwa mengenai Hukum Menggugurkan Janin Yang Cacat oleh Jawatankuasa Fatwa Negeri Perlis sebagaimana pada B8 ms 1–2.

Pembelaan justifikasi: Bagi pembelaan ini, defendan bergantung kepada apa yang ditulisnya adalah 'justified' memandangkan plaintif gagal, enggan dan/atau cuai untuk menjawab panggilan telefon defendan bagi menjawab persoalan defendan akan tindakan plaintif dalam menasihati Engku Muhammad Fakhruddin untuk menyuruh dan/atau meyakinkan defendan untuk menggugurkan kandungan pertama defendan dengan menggunapakai Fatwa negeri Perlis dan Pahang.

Selepas menjalani pengguguran janin tersebut, defendan telah mengalami tekanan perasaan dan mental sehingga membawa kepada rawatan di Jabatan Psikiatri dan Kesihatan Mental, Hospital Kajang.

Keterangan saksi sapina defendan iaitu Dr Balraj Singh Randhawa (SD3) menyatakan bahawa defendan ialah pesakitnya dan SD3 ada menyediakan laporan perubatan mengenai defendan.

Keterangan mengenai kesihatan mental defendan adalah berkaitan secara langsung dengan kejadian yang menimpa diri defendan di mana fakta hubungan defendan dan Engku Muhammad Fakhruddin, kehamilan, pernikahan selepas kehamilan, pengguguran dan perceraian adalah antara punca kepada kesihatan defendan yang terjejas.

[71] Hujahan peguam cara terpelajar defendan iaitu plaintif telah gagal untuk mematahkan pembelaan justifikasi yang diplidkan dan dibuktikan oleh defendan dan pernyataan tersebut dibuat berdasarkan fakta yang benar yang berada di dalam pengetahuan dan pengalaman peribadi defendan sendiri.

Kes yang dirujuk ialah keputusan Mahkamah Rayuan dalam kes *Dato Seri Mohammad Nizar bin Jamaluddin v Sistem Televisyen Malaysia Bhd & Anor* [2014] 4 MLJ 242; [2014] 3 MLRA 92 yang memberi pandangan berkenaan pembelaan justifikasi yang mana sekiranya penyataan fitnah yang dibuat adalah berdasarkan fakta yang benar, pembelaan justifikasi akan berjaya:

A [24] *Again, perhaps we should go back to what in essence is required to be established by a defendant who is desirous of putting up a defence of justification in facing up a defamation suit. In relying on the defence of justification the burden of proof is on the defendant to prove that the allegations made are true or are substantially true. The defendant must prove it on the balance of probabilities, that is, the allegation is more* B *likely than not to be true. For example, an allegation published by repeating a rumour cannot be justified by proving that there was such a rumour.*

A defendant is required to prove the substance of the allegation. Since the burden of proving the truth of an allegation is on the defendant, claimants enjoy a distinct advantage in defamation claims. Justification has to be used with great care. It can often C *be difficult to obtain sufficient admissible evidence to persuade the judge that the statement is true. This will sometimes result in the media being unable to publish allegations which are generally believed to be true, but which they may not be able to prove to the standard required in court. Further, an unsuccessful defence of justification is likely to increase the level of any damages awarded.*

D [25] *But once the defence is successfully established it affords a complete defence against a defamation suit by a claimant. It is not necessary for a defendant to show that there was a public interest in publication and it does not matter whether he or she acted maliciously. The law recognises that to be the case because the defendant has established the truth of what he had stated however defamatory it has been against the plaintiff.* As E an illustration, if A were to accuse B of being a bankrupt, which is ipso facto a statement capable of being deemed defamatory, A will nevertheless be exonerated if he can successfully prove that B was indeed a bankrupt at the time the defamatory statement was made by A.

F *Pembelaan perlindungan bersyarat*: Hubungan yang wujud antara defendan dan plaintif ialah menantu dan bapa mertua. defendan bergantung sepenuhnya kepada kelayakan bapa mertuanya yang dikenali sebagai Ustaz dan memehgang jawatan dalam Majlis Fatwa.

Defendan dan ibunya 'melontarkan komen/ulasan/jawapan' melalui hantaran G di YouTube sebagai sebagai menjawab kepada aegasi negatif terhadap defendan yang dikatakan membuat hantaran FB untuk mencemarkan nama baik dan imej plaintif.

[72] Keputusan Mahkamah Tinggi dalam kes *Hisham bin Tan Sri Halim v* H *Teh Faridah bt Ahmad Norizan & Anor* [2021] 10 MLJ 683 bahawa defendan tidak boleh bergantung kepada pembelaan komen berpatutan kerana tindakan-tindakan fitnah defendan telah dibuat dan didorong dengan niat jahat:

I [52] ... My opinion is that the *defendants cannot rely on the defences of fair comment* and qualified privilege *because the impugned words were actuated by malice. Malice defeats the said defences.*

[53] In *Raub Australian Gold Mining Sdn Bhd (in creditors' voluntary liquidation) v Hue Shieh Lee* [2019] 3 MLJ 720, the Federal Court interpreted malice as being reckless or acting intentionally without just cause or excuse. The court said at p 738:

A

> [40] 'Malice' has been judicially interpreted by the courts as being reckless, unreasonable, prejudice or unfair belie fin the truth of the statement. *'Malice' may be established by showing that the defendant did not belief in the truth of what he uttered …*

B

[73] Dalam kes ini, mahkamah mendapati hantaran FB dan Hantaran di YouTube oleh defendan itu tidak dibuat dengan niat jahat dan fakta/kejadian yang berlaku kepada defendan adalah benar dan bukan tuduhan kepada plaintif mahupun Engku Muhammad Fakhruddin. Fakta/kejadian yang berlaku kepada defendan dibuat berdasarkan kesahihan fakta itu sendiri.

C

[74] Selepas meneliti keterangan kedua-dua pihak, atas imbangan kebarangkalian, mahkamah ini mendapati tiada bukti menunujkkan bahawa pernyataan fitnah dan pernyataan fitnah baru yang dikatakan dilakukan oleh defendan kerana berdendam terhadap plaintif dan juga Engku Muhammad Fakhruddin.

D

[75] Walaupun defendan memplidkan mempunyai hak untuk bersuara sebagaimana termaktub dalam Perlembagaan Persekutuan, hak bersuara defendan yang dilontarkan oleh defendan kepada plaintif bukan fitnah.

E

[76] Prinsip undang-undang adalah jelas iaitu:

> It is trite that in any defamation suit, the plaintiff has the duty to prove that the alleged words are defamatory, refer to the plaintiff and are published (see *Ayob bin Saud v TS Sambanthamurthi* [1989] 1 MLJ 315; [1989] 1 CLJ 152; [1989] 1 CLJ Rep 321 and *Khalid bin Abdul Samad v Dato' Dr Hasan bin Hj Mohamed Ali* [2016] 5 MLJ 205; [2016] 1 LNS 193). In *Chok Foo Choo @ Chok Kee Lian v The China Press Bhd* [1999] 1 MLJ 371; [1999] 1 CLJ 461 Gopal Sri Ram JCA (as he then was) explained what the court should do when dealing with a defamation suit as follows:
>
> > It cannot, I think, be doubted that the first task of a court, in action for defamation, is to determine whether the words complained of are capable of bearing a defamatory meaning. And it is beyond argument that this is in essence a question of law that turns upon the construction of the words published. Having decided whether the words complained of are capable of being a defamatory meaning, the next step in the enquiry is for a court to ascertain whether the words complained of are in fact defamatory. This is a question of fact dependent upon the circumstances of a particular case.
>
> The Lordship further held that the alleged words must be assessed by their ordinary and natural meaning by saying — And it is beyond argument that this is in essence a question of law that turns upon the construction of the words published. As Lord Morris put it in *Jones v Skelton* [1963] 3 All ER 952 at p 958:
>
> > The ordinary and natural meaning of words may be either the literal meaning or it may be an implied or inferred or an indirect meaning: any meaning that does

F

G

H

I

not require the support of extrinsic facts passing beyond general knowledge but is a meaning which is capable of being detected in the language used can be a part of the ordinary and natural meaning of words (see *Lewis and another v Daily Telegraph Ltd; Same v Associated Newspapers Ltd* [1963] 2 All ER 151).

The ordinary and natural meaning may therefore include any implication or inference which a reasonable reader, guided not by any special but only by general knowledge and not fettered by any strict legal rules of construction, would draw from the words. The test of reasonableness guides and directs the court in its function of deciding whether it is open to a jury in any particular case to hold that reasonable persons would understand the words complained of in a defamatory sense. In my judgment, the test which is to be applied lies in the question: do the words published in their natural and ordinary meaning impute to the plaintiff any dishonourable or discreditable conduct or motives or a lack of integrity on his part? If the question invites an affirmative response, then the words complained of are defamatory (see *JB Jeyaretnam v Goh Chok Tong* [1985] 1 MLJ 334; [1989] 1 LNS 34).

Richard Malanjum J, in an admirable judgment in *Tun Datuk Patinggi Haji Abdul-Rahman Ya'Kub v Bre Sdn Bhd & Ors* [1996] 1 MLJ 393 collected and reviewed the relevant authorities upon this branch of the subject and I would, with respect, expressly approve the approach adopted by him.

The same principles were echoed in *Dato' Sri Dr Mohamad Salleh bin Ismail & Anor v Nurul Izzah bt Anwar & Anor* [2021] 2 MLJ 577; [2021] 4 CLJ 327, where Harmindar Singh FCJ when delivering the judgment of the Federal Court had said that:

[22] To ascertain the meaning of the statement or publication, the plaintiff can rely on the natural and ordinary meaning or the innuendo meaning. The consideration of the meaning of the offending words involves an objective test (see *Jones v Skelton*). The offending words must be considered in the context of the whole article and not simply on isolated passages (see*Lee Kuan Yew v Derek Gwyn Davies & Ors* [1990] 1 MLJ 390; [1990] 1 CLJ 583; *Curistan v. Times Newspaper Ltd* [2009] 2 WLR 149; *Mirror Newspapers v. World Hosts Pty Ltd* [1979] 141 CLR 632; *Keluarga Communication Sdn Bhd v Normala Samsudin and another appeal* [2006] 2 MLJ 700; [2006] 2 CLJ 46).

In this context, *Duncan & Neill on Defamation* (4th Ed) described this principle at paras 5.25 to 5.28: In order to determine the natural and ordinary meaning of the statements of which the claimant complains it is necessary to take into account the context in which it appeared and the mode of publication ... It follows from the principles set out above that a claimant cannot select an isolated passage in an article and complain of that alone if other parts of the article throw a different light on that passage.

Further, Mohd Azmi J (as His Lordship then was) underlined the following test when deciding whether the alleged words are defamatory or otherwise in *Syed Husin Ali v Syarikat Perchetakan Utusan Melayu Bhd & Anor* [1973] 2 MLJ 56; [1973] 1 LNS 146: Thus, the test of defamatory nature of a statement is its tendency to excite against the plaintiff the adverse opinion of others, although no one believes the statement to be true. Another test is: would the words tend to lower the plaintiff in

the estimation of right-thinking members of society generally? The typical type of defamation is an attack upon the moral character of the plaintiff attributing crime, dishonesty, untruthfulness, ingratitude or cruelty.

In *Dato' Sri Dr Mohamad Salleh Ismail*, the Federal Court explained the defamatory statements as follows:

> [19] The law in respect of what amounts to defamatory matter is well-settled. An imputation would be defamatory if its effect is to expose the plaintiff, in the eyes of the community, to hatred, ridicule or contempt or to lower him or her in their estimation or to cause him or her to be shunned and avoided by them (see *Dato' Seri Anwar Ibrahim v The New Straits Times Press (M) Sdn Bhd & Anor* [2010] 5 CLJ 301[2010] 3 AMR 514; *Syed Husin Ali v Sharikat Penchetakan Utusan Melayu Berhad & Anor* [1973] 2 MLJ 56; [1973] 1 LNS 146; *JB Jeyaretnam v Goh Chok Tong* [1985] 1 MLJ 334; [1989] 1 LNS 34; *Tun Datuk Patinggi Haji Abdul-Rahman Ya'Kub v Bre Sdn Bhd & Ors* [1996] 1 MLJ 393; *Chok Foo Choo @ Chok Kee Lian v The China Press Bhd* [1999] 1 MLJ 371; [1999] 1 CLJ 461). In order to prove a claim in defamation, it is also essential that the offending words are not only defamatory and that they are published but also that they identify the plaintiff as the person defamed.
>
> [20] The defamatory nature of the imputation is to be judged by the ordinary and reasonable members of the community or an appreciable and reputable section of the community (see *Jones v Skelton* [1963] 3 All ER 952; *Peak v Tribune Co* [1909] 214 US 185; *Hepburn v TCN Channel Nine Pty* [1983] 2 NSWLR 682). The ordinary reasonable person has been held to be one of fair average intelligence (see *Slayter v Daily Telegraph Newspaper Co Ltd* [1908] 6 CLR 1, who is not avid for scandal (see *Lewis v Daily Telegraph Ltd* [1964] AC 234) but who may engage in some degree of loose thinking (see *Morgan v Odhams Press Ltd* [1971] 2 All ER 1156) and reading between the lines (*see Farquhar v Bottom* [1980] 2 NSWLR 374), but who, at the same time, should not be unduly suspicious (see *Keogh v Incorporated Dental Hospital of Ireland* [1910] 2 Ir R 577).
>
> [21] In our present case, after carefully scrutinizing the impugned words in their natural and ordinary meaning and I find that the words 'bastard, big shot, periya pudinggi, fuck, fucker and your boss is a bastard' allegedly uttered by the defendant are clearly not defamatory *albeit* undeniably abusive. There is nothing in the impugned words that could be calculated to defame the plaintiffs nor expose the plaintiffs to hatred, ridicule or contempt in the mind of a reasonable man. It is no doubt that the Impugned Words are amongst the nasty words more often than not uttered by a person in the midst of anger but not all nasty words are defamatory. As long as the nasty words do not defame or impute the moral character, credibility and integrity of the person whom the words are uttered to, they are not defamatory.

[77] Dalam kes:

(a) *Hisham bin Tan Sri Halim v Teh Faridah bt Ahmad Norizan & Anor* [2021] 10 MLJ 683, yang mana diputuskan:

A ... where it was explained that a statement is defamatory if it: (a) tends to lower the plaintiff in the estimation of right-thinking members of society generally, (b) causes the plaintiff to be shunned or avoided; (c) exposes the plaintiff to hatred, contempt or ridicule; or (d) imputes to the plaintiff any dishonorable or discreditable conduct or motives or a lack of integrity on his
B part.

(b) *Messrs Ong, Ric & Partners (suing as a law firm) & Ors v Messrs Thomas, Shankar Ram & Co Advocates (sued as a law firm) & Ors* [2022] MLJU 2463; [2022] CLJU 2541:

C [36] Gatley on *Libel and Slander* (12th Ed) provides that:

[2.4] Threshold of Seriousness

In addition to the requirement that the imputation conveyed must have an effect identified in one of [the] definitions discussed above, the
D imputation must meet the necessary level of seriousness. As Tugendhat J explained in *Thornton v. Telegraph Media Group*: 'Whatever definition of 'defamatory' is adopted, it must include a qualification or threshold of seriousness, so as to exclude trivial claims.

E **[78]** Berdasarkan kepada pemakaian prinsip undang-undang yang dinyatakan, mahkamah ini berpuas hati, atas imbangan kebarangkalian, bahawa kenyataan-kenyataan defendan adalah bukan pernyataan fitnah, dalam takrifan dan makna lazim (*ordinary meaning*) dalam bahasa kebangsaan iaitu
F Bahasa Melayu dan/atau makna secara tersirat dan/atau makna secara *innuendo*.

Pernyataan dalam hantaran FB defendan itu sememangnya menanda (*tagged*) FB plaintif tetapi kandungan pernyataan tersebut tidak bermaksud dan/atau tidak boleh difahami orang awam, masyarakat umum, sebagai bermaksud
G dan/atau difahami mempunyai makna fitnah iaitu plaintif seorang yang tidak bertanggungjawab, bukanlah seorang yang bertimbang rasa, bukanlah bapa mertua yang baik, seorang yang tidak bertimbang rasa dan tergamak mengabaikan menantu sendiri, gagal mengamalkan ajaran Agama Islam dengan baik walaupun merupakan Ahli Majlis Fatwa Agama Islam, tidak
H bermoral, tidak bermaruah, seorang yang keji, telah melanggar ajaran Agama Islam walaupun merupakan ahli majlis fatwa Agama Islam, telah melakukan dosa besar dalam Agama Islam, seorang yang tidak bertanggungjawab dan hanya mementingkan diri sendiri.

I PENILAIAN MENGENAI GANTI RUGI

[79] Berdasarkan kepada alasan bahawa plaintif gagal membuktikan tuntutan terhadap defendan maka mahkamah mengawardkan kos sebanyak RM25,000 dibayar kepada defendan.

Ganti rugi teruk (aggravated damages)

[80] Bagi isu sama ada kandungan pertama Nor Shakila bt Mohammad Saiful Islam adalah benar-benar milik Engku Muhammad Fakhruddin atau tidak; sama ada pengguguran kandungan pertama Nor Shakila bt Mohammad Saiful Islam dibuat atas pertimbangan Nor Shakila bt Mohammad Saiful Islam sendiri secara rela hati atau atas dorongan dan akujanji Engku Muhammad Fakhruddin untuk menikahi Nor Shakila bt Mohammad Saiful Islam selepas pengguguran kandungan pertama dan sama ada dakwaan berkenaan pemeriksaan dan/atau preskripsi ubat yang dibekalkan oleh Klinik tersebut adalah benar adalah terletak kepada defendan-defendan. Mahkamah memutuskan bahawa defendan-defendan khususnya Engku Muhammad Fakhruddin gagal melepasi beban pembuktiannya.

[81] Keterangan SD4 mengenai Fatwa Negeri Perlis menjelaskan mengenai isi kandungan Fatwa mengenai pengguguran. Sebutan dan/atau rujukan kepada Fatwa yang disampaikan oleh Engku Ahmad Fadzil kepada Engku Muhammad Fakhruddin dan/atau khususnya Nor Shakila bt Mohammad Saiful Islam yang 'kurang pengetahuan dan dahagakan ilmu pengetahuan mengenai agama dan hukum menggugurkan kandungan' membawa kepada insiden Nor Shakila bt Mohammad Saiful Islam menggugurkan kandungan pertamanya.

[82] Hujahan peguam cara terpelajar plaintif mengenai g*anti rugi am, khas, teladan dan teruk* adalah:

> [200] Akhir sekali, berkenaan tuntutan ganti rugi, kami berhujah bahawa memandangkan representasi yang dikatakan menjadi asas tort penipuan, salah representasi dan frod salah representasi tersebut, SS tidak boleh dikatakan untuk mengalami apa-apa kerosakan yang membolehkan beliau menuntut apa-apa ganti rugi.
>
> [201] Dalam apa jua keadaan, ganti rugi-ganti rugi yang dituntut oleh SS dalam Pembelaan Terpinda langsung tidak diperincikan dan/atau dibuktikan yang mana bertentangan dengan prinsip undang-undang yang sedia ada.

[83] Mahkamah mendapati dan memutuskan bahawa hujahan ringkas oleh peguam cara terpelajar plaintif bahawa 'Nor Shakila bt Mohammad Saiful Islam/plaintif (dalam Tuntutan balas Terpinda) tidak mengalami apa-apa kerosakan yang membolehkan beliau menuntut apa-apa ganti rugi' adalah hujahan yang lemah.

Mahkamah ini telah meneliti keseluruhan fakta kes yang dibentangkan dan dapat 'merasai' tekanan perasaan, kesedihan dan trauma yang dialami oleh Nor Shakila bt Mohammad Saiful Islam dan ibunya.

Nor Shakila bukan sahaja kehilangan cinta hatinya iaitu kandungan pertama yang kembar itu malahan rumahtangga yang dibina dengan Engku Muhammad Fakhruddin bin Engku Ahmad Fadzil (defendan kedua dalam tuntutan balas) telah hancur berkecai.

Tuntutan balas Nor Shakila bt Mohammad Saiful Islam yang memohon mahkamah ini mengawardkannya sebanyak RM1 juta adalah tidak dibenarkan dan mahkamah ini membenarkan relief ganti rugi teruk (*aggravated damages*) sebanyak RM80,000 sahaja dibayar secara bersesama oleh defendan-defendan (dalam tuntutan balas) kepada Nor Shakila bt Mohammad Saiful Islam/plaintif.

[84] Dalam mempertimbangkan award ganti rugi teladan ini, mahkamah mendapati walaupun ketiadaan konspirasi di antara plaintif dan anaknya untuk menasihati Nor Shakila bt Mohammad Saiful Islam (defendan) agar menggugurkan kandungan pertamanya, kebenaran fakta bahawa penyampaian fatwa yang dirujuk oleh plaintif mahupun kitab yang disebut oleh Engku Muhammad Fakhruddin adalah benar-benar mendorong seorang wanita yang berumur 26 tahun yang tidak arif mengenai pengguguran dari segi hukum agama telah bergantung kepada nasihat/representasi plaintif dan anaknya.

KESIMPULAN

[85] Mahkamah ini telah meneliti keterangan lisan dan keterangan dokumentar, atas imbangan kebarangkalian, mahkamah ini mendapati bahawa tindakan defendan yang mengeluarkan kenyataan/pernyataan di FB dan di YouTube adalah tidak memfitnah plaintif. Asas pembelaan defendan adalah fakta sebenar yang dialami defendan dan defendan tiada niat jahat untuk menjatuhkan nama baik plaintif.

[86] Dalam kes ini mahkamah mendapati bahawa pernyataan dalam hantaran FB dan pernyataan dalam YouTube adalah tidak merupakan fitnah kerana perkataan-perkataan tersebut dalam konteks 'maksud semula jadi dan biasa' (*in their natural and ordinary meaning*) apabila dibaca oleh 'orang yang munasabah' tidak akan berkemungkinan memahami pernyataan-pernyataan itu sebagai suatu fitnah kepada Engku Ahmad Fadzil bin Engku Ali.

[87] Sekiranya peruntukan s 8 Akta Fitnah 1957 dirujuk, Nor Shakila bt Mohammad Saiful Islam berjaya dalam pembelaan justifikasinya. Nor Shakila bt Mohammad Saiful Islam tidak perlu membuktikan keseluruhan pernyataan fitnah itu adalah benar tetapi adalah mencukupi bagi Nor Shakila bt Mohammad Saiful Islam untuk membuktikan atas imbangan kebarangkalian sebahagian besarnya pernyataan fitnah yang didakwa oleh Engku Ahmad Fadzil bin Engku Ali itu sebenarnya adalah benar.

Oleh itu, mahkamah memutuskan bahawa Nor Shakila bt Mohammad Saiful Islam boleh bergantung kepada justifikasi-justifikasi yang dinyatakan dalam pembelaannya dan beliau boleh dan wajar untuk bergantung kepada pembelaannya kerana ianya berdasarkan fakta yang sebenar.

Tuntutan utama ditolak dan sebahagian tuntutan balas dibenarkan.

Dilaporkan oleh K Selvaraju